

LÄSPROV

Johan E. Sköld
HAV AV HAT

Förlaget Orda
Deckare

Roslagsmord

HAV AV HAT

Johan E. Sköld

Tidigare utgivning

I Herrans Namn 2012
Kvinnan som inte fanns 2013
I Dimma dold 2014

ISBN 978-91-7553-907-2

© Förlaget Orda 2017
Typografi: Palatino LT
Utgiven av Förlaget Orda AB
Tryckt i Polen 2017

www.forlagetorda.se

LÄSPROV

Till mina älskade döttrar Anna och Matilda

LÄSPROV

Prolog

På radion spelar en stillsam dansbandsmelodi.

Helga tittar med saknad på fotografiet av maken Karl-Axel. Det har gått många år sedan han drunknade, ändå kan hon då och då känna hans närvaro. I drömmen kommer han till henne, bjuder upp till dans nere på gamla dansbanan. Han dansar lika bra som när han levde. Vill inte släppa henne. I dans efter dans till fiolen och dragspelets allt vildare toner dansar de. Han med vegamössan på svaj, hon i sommarklänning som blir allt svettigare.

Drömmen slutar på samma sätt som alltid. Han för henne i en piruett, hon snurrar runt hans finger, ett, två, flera varv. Plötsligt är hans styrande hand borta, Karl-Axel är borta och hon faller, hjälplöst ned i en avgrund. När hon vaknar är hon alltid blöt av svett.

Kärleken mellan dem var stark, även om Karl-Axel hade principer hårda som graniten i berget utanför stugan där de bodde på Rådmanö.

Men nu är han borta. Drunknad. Hon flyttade tillbaka till föräldrahemmet i Herräng.

De fick aldrig smaka de där sista ljuva åren som de sjunger om på radion. Istället rycktes han från henne, just som de skulle få tid för varandra, just som han var på väg att lämna livet på sjön.

Sedan dess kan hon inte se på havet utan hat. Hat för att det tog livets största gåva från henne, samtidigt måste hon älska det, för att han, Karl-Axel, är en del av det. Han ville ha det så. Havet blev hans grav.

Hon tittar ut genom fönstret. Ser bussen från Hallstavik närma sig. Minns när någon av barnen eller Karl-Axel kunde vara ombord. Nu kommer ingen, annat än grannfruarna på enstaka besök, och kanske om sommaren en och annan av byns trevliga fritidsboende.

LÄSPROV

På radion har programmet övergått till modernare rock 'n roll, en musikstil hon aldrig förstått.

Uttråkad tar hon upp veckotidningen och ger sig åter på korsordet. Pengasamlare, tolv bokstäver. Av tidigare lösta ord kan hon ana att ordet börjar på "NU" och slutar "KER".

Ur hyllan bredvid fönstret tar hon fram korsordslexikonet som grannen vann på tombola för tio år sedan.

Till Helga från Aron Janson på födelsedagen står det på insidan.

Stillsamt sätter hon sig ned och börjar leta efter lösningen. Sittande vid köksbordet ser hon inte figuren i luvtröja som öppnar hennes gröna grind, hör inte kraset i gruset.

Därför får dörrklockan henne att hoppa högt.

"Vem är det som kommer nu", mumlar hon när hon reser sig på stela ben.

Hon öppnar dörren och ser manspersonen framför sig. Keps, tröja med huvan uppdragen. Svart skinnjacka. Så långt från hur han borde se ut.

"Jaha, det är du", muttrar hon irriterat och under några sekunder möts två ögonpar, innan hon med en suck vänder på klacken och går mot köket. Att ge honom mat och pengar brukar vara det enklaste sättet att bli av med honom.

Men hon hinner bara några steg innan han överrumplar henne. Helga hinner inte reagera, känner knappt när det vassa knivbladet skär igenom luftstrupen, blodkärnen och får henne att börja frusta i sitt eget blod. All kraft försvinner. Armarna lyder inte, trots det förstår hon först inte att hon är mitt uppe i det som kallas att dö.

Däremot känner hon hur han släpper ned henne på golvet. Hon möter hans blick. Ser triumfen i hans ögon innan allt svartnar, hinner aldrig fundera varför, bara känna ett sista ögonblick av förvåning. I allt det svarta ser hon ett starkt ljus. Mitt i det skarpa anar hon Karl-Axel som sträcker ut sin hand. Den är så lockande, och hon har längtat så länge, att efter kort tvekan ger hon efter och låter honom ta emot henne.

En dryg minut efter att Helga Nilsson öppnat dörren, slutar hennes hjärta slå.

LÄSPROV

Drygt sex år senare

Söndag 16 april

Sjön går hög och kastar den nästan tjugo meter långa Rescue Olof Stenhammar fram och tillbaka likt ett vilset nötskal. En dryg distans om styrbord ser skepparen Magnus Norrman fyrhuset på ön Tjärven som tittar fram mellan vågtopparna. Han är kort, bred och redan solbränd. Trots brottningssträngningen sedan han fyllde sju är han snarare tjock än muskulös. En knubbis, enligt farsan.

På radarn har han under några tiotal minuter kunnat se haveristen, nu ser han henne också i kikaren. Enligt uppgift ska det vara en finsk motorseglare som av okänd anledning givit sig ut i kulingen på väg mot Stockholm från Mariehamn. Nu ligger hon där med mastbrott, alltmedan de nordliga vindarna trycker henne allt närmare den legendariska före detta fyren, för Rospiggen den sista utposten innan Ålands hav.

Normalt vore det här inte mer än ett rutinärende, trots busvädret. Rescue Olof Stenhammar är gjord för att ta stryk. Maskinerna är pålitliga och båten är i det närmaste okänslig för grundstötning.

Det som oroar honom är bränslet. Antingen är det fel på båda mätarna, eller så har någon missat att tanka. Det sistnämnda är en omöjlighet eftersom det är en oskriven lag på sjöräddningsstationen att alltid tanka det första man gör efter att ha förtöjt, oavsett om stormen viner.

Om det inte var för att båda tankmätarna snart visar rött... Magnus kliar sig bekymrat i det röda vildvuxna skägget. För fem dagar sedan var han ute och hämtade en tysk med blindtarmsinflammation eftersom helikoptern inte kunde lyfta på grund av dimma. Då visade mätarna halv tank, precis som de ska...

LÄSPROV

Än så länge går Stenhammar på båda maskinerna, och avståndet till den finska båten krymper. När hon balanserar på vågtopparna ser han henne till och med utan kikare.

Nu återstår det vanligtvis svåra beslutet när de kommer fram, om man ska kapa vant och stag och låta mast och segel gå till botten, eller försöka bärga och surra det ombord. Många båtägare brukar inte vara särskilt glada i att stympa båten. Å andra sidan finns risken att mast och bom slår hål på skrovet så haveristen sjunker. Beslutet är hans. Idag har han inget val.

”Klart för att gå upp på däck”, ropar han till kollegorna. ”Vi får lov att kapa. Bergman och Nilsson, går ni ombord?”

Han möts av nickningar från sjöräddningens kanske mest omaka par.

Janne Bergman är truckförare i hamnen på Kapellskär, dessutom tävlar han med racerbåtar. Ombord på Stenhammar är han den som kör vattenskotern, eller rescuerunnern, som den kallas. Lugn som en filbunke i alla sammanhang. Men trots att Janne och Magnus var skolkamrater känner de knappt varandra. Göran Nilsson är Jannes absoluta motvikt. Dryga 25, tandläkare, aktiv miljöpartist, van kappsegelare och ett riktigt yrväder. Enligt uppgift arbetar de märkligt nog riktigt bra tillsammans. Vad han sett så här långt verkar det stämma.

Efter några minuter ser Magnus hur Göran och Janne går ut på däck iklädda överlevnadsdräkter. I handen har Janne väskan med verktygen, eller instrumenten som Göran kallar dem.

Försiktigt närmar de sig haveristen midskepps på läsidan. På däck står tre personer, två män och en kvinna, alla i 35-årsåldern. Samtliga ser lättade ut.

När Magnus betraktar masten som ligger och slår, får han syn på skadan där masten krossat yttersta delen av skarn-däck och slagit in ett djupt märke i skrovsidan.

Så fort Janne och Göran gått ombord backar han bort ett tiotal meter.

LÄSPROV

Han ser Janne gestikulera på däck på den finska båten, samtidigt som Göran sitter på huk och pekar på skadan i skrovsidan.

Ingen i haveristens besättning verkar invända, och efter någon minut börjar kollegorna såga och klippa det som är kvar av mast, vant och stag. Det tar några minuter i den grova sjön, men till slut ser han seglen försvinna mot botten som en stor vit rocka. Efter några sekunder är allt borta. En titt på ekolodet visar 81 meter. Bra, när riggen lagt sig på botten är det ingen risk att den stör trafiken i farleden.

Mindre än tio minuter efter att Göran och Janne bordat haveristen är de tillbaka och Stenhammar redo att börja bogsera.

Sjön har tilltagit och vindmätaren pendlar mellan tolv och femton meter per sekund. I byarna börjar mätaren närma sig tjugotvå. För säkerhets skull har de kopplat ryckdämpare till bogserlinan. Med motorerna strax över tomgång börjar de den långsamma återresan tillbaka till Rådmanö. Det är gropigt och rullar hysteriskt i sidsjön.

När både Stenhammar och den finska båten befinner sig i varsina vågdalar, är det knappt att de ser varandra.

Efter att ha fått på sig torra kläder kommer Bergman upp i styrhytten och plockar fram loggboken. "Tre unga finlandssvenskar", konstaterar han bistert. "Syskon. De hade ärvt båten i vintras och skulle segla över till Sverige för att sälja henne. Nauticat. Antagligen rätt värdefull, i alla fall tills masten föll..."

Magnus ser på honom och nickar, men lyssnar egentligen bara med halva örat. Hans uppmärksamhet är fokuserad på tankmätarna och ljuden från maskinrummet. Finns det minsta skit i tankarna, kommer det att vispas runt och sugas in i maskinerna. I värsta fall sätts bränslefiltren igen.

Han hinner bara tänka tanken, så skakar båten till, följt av styrbords maskin som stannar.

"Vad fan var det", utbrister Bergman förvånat.

LÄSPROV

”Soppatorsk, styrbord”, svarar Magnus sammanbitet och känner obehaget rinna som kallvatten längs ryggen medan han sträcker sig efter radiotelefonen.

”JRCC, JRCC, JRCC, Rescue Olof Stenhammar kallar, kom!”, ropar han i mikrofonen och får omedelbart svar från Sjöräddningscentralen i Göteborg.

Efter att ha utbytt några standardfraser kommer han till kärnan. ”Vi har tagit haveristen på släp, men har själva råkat ut för maskinstörningar. Position Nord 59° 45.065 grader, Öst 19° 16.703 grader. Begär omedelbar assistans.”

Efter någon minut bekräftar radiorösten att Räfsnäs mindre båt Matilda är på väg för att bistå.

”Varför sa du inte som det var”, säger Janne när Magnus hängt tillbaka mikrofonen.

Magnus ser på kollegan, skakar på huvudet? ”Jag vill väl för fan inte berätta för halva skärgår'n att vi inte klarar av att tanka.”

LÄSPROV

Kapitel 1

Blidö, tisdag 18 april

Vattnet glittrar i det blåkalla ljuset. Temperaturen ligger runt sex grader och det blåser en svag sydväst.

Henrik Storm smyger sakta längs stranden på en av sydöstra Blidös många uddar. Det är tisdag och egentligen borde han vara i skolan, men skolkar. Samma sak gör bästisen Berra som står och kastar ett femtiotal meter bort.

Ända sedan de började gymnasiet för snart två år sedan har de trakasserats av ett gäng killar som terroriserar skolan. De kommer från Norrtälje, var annars. En och en är de inte så farliga, men tillsammans hetsar de varandra. Värst vinner, skriker de när de ger sig på sina offer.

Grabbgänget har slagit honom. Stulit hans mobil och tvingade honom att erkänna ett inbrott de själva begick i kafeterian i uppehållsrummet. Resultatet blev att Henrik höll på att bli utsparkad från skolan och socialförvaltningen kallades in. Ingen trodde honom.

Andra elever har fått på käften, sina kläder sönderskurna och skåp uppbrutna. Värst är det för Henriks bästis Berra. Döps man till Karl-Bertil Jonsson är man på förhand dömd till mobbing. Tre tänder har de slagit ut, hans mammas dator slog de sönder efter att han tagit med den till skolan för att skriva på en uppsats om propellrar.

Eftersom ingen vågar skvallra bryr sig inte de vuxna på skolan, eller så förstår de inte, vill inte förstå. En av värstingarna är dessutom son till rektorn.

Henrik tar ett djupt andetag innan han kastar ut linan. Inget hugg nu heller. Här ute, långt från sina antagonister, känner han sig trygg. Dessutom är öringsfisket som bäst i mars-april. Sedan några veckor har havsöringen på allvar börjat komma in på grundare vatten. Igår tog han en och Berra två.

LÄSPROV

Han tecknar och pekar ut mot en udde och får en nick till svar.

De har sina specialställen. Inte minst vid en sten som lurar strax under ytan ett par tre meter ut från stranden. Man kan inte smyga sig dit, då försvinner den vaksamma öringen direkt, istället måste man ta sig ut på en hälla ett tiotal meter därifrån, och sedan försöka kasta draget förbi stenen.

Berra fattar direkt när han pekar. Det är fördelen med att vara som ler och långhalm. Det behövs inga ord.

Försiktigt smyger han bort mot hällan. Att huka på den hala graniten är inte enkelt, men det går om man är försiktig. Efter ett par tre minuter är han framme. Försiktigt, sittande på huk, siktar han med spöet längs stranden innan han skickar iväg det tunna draget med full kraft. Det flyger långt men landar knappast perfekt. Men med lite tur borde han kunna styra med spöet så det hamnar rätt.

När det enligt hans gissning borde passera stenen vevar han som han lärt sig av farsan, lagom ryckigt. Men inte. Antingen har han skrämt fisken, eller så är den inte där av något annat skäl.

Besviknen vevar han snabbt in linan för att göra ett nytt försök. Just som han ser draget blänka under ytan, några meter från hällan, kommer öringen som en torped och hugger. Han är på väg att resa sig, är oförberedd och halkar i sjön.

Det kalla vattnet rinner ned i stövlarna, kylan biter i knäna och smärtan sjunger elakt i benet där han slog i. Men vad gör det... Fisken hänger kvar. Nu börjar kampen.

Öringen drar ut lina, Henrik vevar tillbaka. Så håller de på i en yster dans i närmare tio minuter innan fisken uttrötad vänder upp den vita buken och låter sig vevas in.

Berra som följt dramat är snabbt framme med håven.

”Vi gör en brasa och torkar dina byxor”, säger han när Henrik kommit upp ur vattnet. ”Jag har torra fleecekalsonger i ryggan som du får dra på så länge.”

Henrik nickar tacksamt. Så länge han kämpade med öringen märkte han det mindre, nu spränger kylan i benen.

Snabbt åker de blöta jeansen av. När han fått på sig kompisens långkalsonger, satt sig i lä på sittunderlaget från

LÄSPROV

ryggsäcken och låter solen värma, börjar han huttra. Hela han skakar.

Det tar några minuter för Berra att få fyr på den lilla traven drivved. Minuter som känns som år. När klargula flammor börjar söka sig uppåt, sträcker sig Berra ned i ryggsäcken.

"Här", säger han och räcker över en ångande kopp.

"Jag dricker inte kaffe", säger Henrik försiktigt, osäker på om han har råd att vara kräsen, här och nu när hela kroppen skakar.

"Jag tog varm choklad i morse", säger Berra.

Medan Henrik tar emot muggen med den bruna vätskan fortsätter Berra rota i ryggsäcken. "Korv, från morbror Ernsts korvfabrik, och inte allt för kall cola."

Elden brinner tyst som det blir när knappast någon kåda finns kvar. Sakta känner Henrik hur känslan i vristerna, tårna och anklarna börjar återvända.

"Det är säkert inte mer än 3-4 grader i vattnet", säger han och tar en stor varm klunk. Chokladen har en bismak av kaffe, men inte värre än att han kan stå ut med det. "Fan vad jag fryser!"

"Två enligt badtermometern jag la i när vi kom", får han till svar. "Snudd på isvatten. Tacka fan för att du fryser. Men vilken öring. Säkert fem, sex kilo..."

"Morsan får grava den, till midsommar", säger Henrik. Sedan blir det tyst.

Stilla sätter de korvar på sina grillpinnar. Uppe i luften kommer en stor svart skugga seglande. Havsörnen kikar nyfiket på dem, men säkert mest på den stora blanka fisken några meter bort.

"Har den övervintrat eller precis kommit hit", säger Henrik och pekar på den ståtliga rovfågeln.

"Den här vintern...", säger Berra sakta. "Vem fan skulle stanna här, om man fick välja. Jag tror den varit nere på värmen. Dit skulle jag ha flugit om jag hade kunnat välja..."

Henrik säger ingenting, det behövs inte, nickar bara instämmande. De har känt varandra så länge att ord ibland är överflödiga.

LÄSPROV

Istället ser han ut över vattnet. Tittar på brasan och korvarna som svettas över de dansande lågorna, och ut över vattnet igen.

Ett motorljud får dem båda att vrida huvudet åt höger. Dryga hundra meter ut kommer en grå aluminiumbåt. Båda känner igen den, Janne Österman från Fläsknäset.

”Han bytte motorer i vintras hörde jag”, säger Henrik.

”Mmm”, säger Berra och tar en första tugga på korven. ”Och satte i vattenjet, nu kan han gå in på knädjupt vatten. Korvarna är klara.”

De sitter i tyst manlig gemenskap, trots att de inte är mer än arton.

Svallet från Janne Östermans båt börjar söka sig in mot land och sätter den knappt krusade vattenytan i stillsam gungning. En föraning om sommaren som kommer med sin täta trafik av fritidsbåtar. Det är både bra och dåligt.

Bra för att det ger dem en chans att tjäna pengar genom att köra runt i naturhamnarna på kvällarna med Berras båt och sälja dagstidningar, glass och annat badgästerna vill ha.

Dåligt, eftersom skärgården samtidigt blir full av människor som är i vägen och lägger sig i när de jagar mink och älkråka, som den glupska skarven kallas i skärgården.

”Vad är det där”, säger Berra och pekar ut mot sjön där svallet från Janne nått sin topp och vågorna är närmare en fot höga.

”Var då?”

”Vid Getgrynnan”, säger Berra. ”Det är något gult i vattnet. Kan det vara en livflotte som blåst i sjön?”

Henrik ställer sig upp och tittar ut. Berra har faktiskt rätt. Det är något.

”Häng på en wobblers och kasta förbi, alltid är det någon krok som fastnar.”

Berra nickar och tar fram en lång rund träfisk full av silvriga krokar.

Värmen från brasan har fått lederna att tina upp. De fuktiga byxorna hamnar i ryggsäcken. Stövlarna som stått framför brasan är fortfarande fuktiga, trots att han fyllde dem med hushållspapper för en halvtimme sedan, men som

LÄSPROV

tur är la han ned ett par torra, varma fleecesockar i ryggan. Dessutom har han bara fem minuter hem på moppen om han skulle börja frysa.

Kastet från Berra hamnar exakt. Precisionen visar tydligt varför Berra oftast är den som får mest fisk. När han börjar veva in ser Henrik hur spötoppen böjer sig när krokarna fäster i föremålet därute.

”Känns som bottennapp”, säger Berra stressat. ”Tänk om jag sumpar nya wobblern, den kostade tvåhundra!”

Sakta börjar han arbeta in föremålet. Henrik betraktar hur han böjer spöet, vevar in när han sänker spötoppen innan han åter böjer den, precis som man vevar in en bångstyrig fisk.

”Vad kan det vara”, säger Henrik. ”Tänk om det är ett knarklager som någon dumpat...”

Berra skakar på huvudet och arbetar sakta in föremålet. Efter ytterligare någon minut stannar han upp i rörelsen. ”Det ser ju ut som en människa för fan. Ring snuten”, utbrister han skärrat.

Sekunderna senare, när han höjer kikaren, ser Henrik henne. Ansiktet går inte att ta fel på. ”Det är ju för fan hon, kärringjäveln på udden!”

LÄSPROV

Kapitel 2

Jimmy tittar på Nordström och försöker att inte se ynkelig ut. "Klarar du dig?", frågar Nordström stilla. "Annars får du ringa på klockan."

Han nickar, ser toalettdörren stängas och hör klicket från det elektriska låset.

Nordström är en bra plit, en av de sjuvsta på Österåker.

Jimmy hamnade aldrig på Täbyanstalten som han trodde, den där gången när han satt i handbojor på flyget från Kallax.

Så här i efterhand har han fått veta att det berodde på att han använde sina kunskaper i karate för att försvara sig mot Salah, och därmed ansågs för farlig på en anstalt för unga.

Det var å andra sidan Salah som hoppade på honom i matkön där på ungdomsfängelset i Luleå. Visst, Jimmy kanske skojade lite för mycket med den överkänslige araben, men att bli kallad Sallad är knappast att likställa med att håna Allah. Den galningen anföll med en kökskniv. Jimmy hade inget val.

En ny kramp drar ihop magen. Magsäcken är tom, det kommer bara sura magsafter som sticker i näsan. Det känns som om han håller på att dö, även om han vet att det inte är så.

Egentligen skulle han ha släppts redan igår morse. Magen gjorde att han erbjöds att stanna tills han mår bättre. Han tackade ja, så på sätt och vis sitter han frivilligt i fängelse just nu.

Nordström har hela tiden varit lite som en farsa för de yngre intagna och inte minst för Jimmy. Under de snart fem år Jimmy suttit här har Nordström aldrig varit dum, alltid lyssnat. Låtit honom tala till punkt och verkat intresserad. Nordström hjälpte till och med att ordna en del praktiska saker när Jimmy till slut tog studenten.

LÄSPROV

Betygen blev högsta tänkbara, MVG i alla ämnen utom religion och gymna där han fick nöja sig med VG. Som uppmuntran och belöning för sina fina betyg, fick han en dagbok med bibelcitater av Nordström. Av morsan fick han däremot ingenting! En markering han har svårt att glömma.

Han tänker på när han först kom till fängelset i Luleå. En enkel kille från Blidö i Roslagen, bäst i klassen i alla år, från ettan till sista ring på gymnasiet. Han skulle bli läkare eller civilingenjör. Så var han plötsligt på allas läppar som rånmördaren, några månader senare stängdes celldörren med ett brak.

Nu har det gått år. Alldeles för många dagar. Dagar som förändrat honom ända in i märgen. Vad händer nu, när han kommer ut? Kommer han att kunna börja plugga och kommer han att vilja göra det? Vill de ha en rånmördare på läkarlinjen, även om han har högsta betyg?

I morgon eller övermorgon när han ska komma hem, kommer det att vara en snaggad, biffig kåkfarare med mustasch som knackar på. Långt från den plugghäst polisen tog med sig därifrån för drygt ett halvt decennium sen, vilken tur att han avstått från att gadda sig.

Frågan som sliter i hans inre. *Kommer morsan att fortfarande gilla honom?*

Det är ingen tvekan om att hennes besök blivit alltmer sällsynta. Kanske till och med hon tvivlar på hans oskuld. Det vore droppen. Ska alla jävlar vända sig mot honom?

Han har inte undgått att se hennes förfall. Hon var fortfarande rätt fräsch innan han åkte in. Nu är ansiktet ärrat av spriten, eller om det är lådvin.

Magen drar ihop sig igen.

Frågan som rider honom dag som natt är varför han hamnat här, hur det gick till. En tanke som slagit honom är att det skulle kunna vara den förbannade "Dojan" som satt dit honom.

Jan "Dojan" Olzon var kung på Rodenskolan på den tiden. Med sitt gäng styrde han och ställde, mest på de praktiska linjerna. Jimmy gick visserligen naturvetenskaplig linje och egentligen hade de ingen kontakt alls. Ända till den där

LÄSPROV

kvällen när han stoppade "Dojans" lillebror, "Klacken" Olzon från att råna Pressbyrån vid busstationen.

Polisen kom, "Klacken" åkte in på ungdomsanstalt och Jimmy hamnade i tidningen när han fick medalj av en polis-kommissarie för rådigt ingripande.

Ett halvår senare blev han själv hämtad av samma polismän, kanske i samma handbojor som Klacken. Norrtelje Tidning återanvände fräckt nog bilden, men nu med sud-digt ansikte. *Hjälten blev Mördare* stod det i svarta bokstäver på tidningens framsida efter domen.

Han reser sig och känner efter. Magen kurrar, bubblar och låter, men det kommer ingenting, inga kväljningar. Skönt, han klarar att stå. Några djupa andetag utan sammandrag-ningar. Puh. Ett tryck på larmknappen, några sekunder se-nare kommer Nordström.

"Jag vill tillbaka till min cell", säger Jimmy. "Det vore bra om jag fick in lite vatten och en hink, ifall det kommer mer."

Nordström nickar och ger honom en klapp på axeln. "Det ska jag ordna. Vill du ha något att äta, det är snart middag?"

Jimmy skakar på huvudet och försöker le. "Bruna bönor kanske... Med fläsk! Nej, jag skulle inte tro det!"

När han går tillbaka till cellen tittar de andra fångarna frå-gande på honom från dagrummet, men ingen säger något. De vet att han borde vara väck sedan i går. Vad de ska undra, de tror säkert han fått påbackning i sista stund.

Nordström stänger celldörren med ett dovt ljud. När Jimmy lagt sig kommer tankarna. Vad fan ska jag göra nu?

När han åkte in hade han inte hunnit fylla nitton, nu har han just passerat 24. Snudd på en sjättedel av sitt liv har han suttit oskyldigt inlåst. Vem mördade den gamla tanten och spred ut bevis mot honom? Hur har han fått tag på dem? Vem hatar så? Varför blir han inte trodd?

Tankarna på Dojan kommer tillbaka. Det kan inte vara han. Den som satt dit honom är smart, Dojan är korkad. Våldsam, visst, men otroligt korkad. Nej, den som står bakom detta är någon annan, smartare.

LÄSPROV

Det rasslar till i celldörren när Nordström kommer in med en plastkanna fylld med vatten, ett plastglas och en plastthink.

”Varsågod”, säger han.

”Du ska veta Nordström, utan dig hade jag inte orkat det här. Jag är faktiskt helt oskyldig. Problemet är att bara två personer vet att det är så. Jag och Helga Nilsson, och hon är ju död...”

”Jag har tvivlat på din skuld hela tiden sen du kom hit”, säger Nordström. ”Men vad hjälper det. Jag är en gammal man som snart går i pension, vem lyssnar på mig? Ingen! Vill du ha celldörren låst eller öppen?”

”Lås den så jag får vara ifred. Jag ska försöka sova.”

Kriminalinspektör Germund Askerfeldt kliar sig i den röda kalufsen där han står på Blidövarvet och låter blicken vandra mellan flickvännen Sara Svinhufvud och båten han just köpt. En vit Oxelö 30, nästan tio meter skrov. Han som aldrig kört annat än farfars gamla skötbåt, hur ska det här gå. Framför honom, böjd in under båten kryper Sven Wikström, Germunds granne på Stora Torget i Norrtälje och dessutom farfars gamla arbetskamrat från lotsplatsen, på knä i blåbyxor, noga studerande propellern.

För inte så länge sedan var han ute och tittade på båtar tillsammans med dottern Lovisa som han har med Karina Blomberg, en resa som höll på att ta en ände med förskräckelse när Germund fick panik och glömde kvar Lovisa... Sara var skogstokig. Lovisa var skogstokig. Alla var sura på honom.

Den gången lovade han Sara, att aldrig mer titta på båtar utan att ta med sig henne. Efter ett visst mått av tjat, har även Sven fått följa med.

Sara har någon sorts sjöbefälsexamen och har kört passagerarbåt under några sommarlov som ung studentska, men att vara så beroende av henne är inte vad han tänkt sig.

”Är du nöjd”, säger hon till Sven.

LÄSPROV

”Jag bara kollade så alla borden är friska”, säger Sven och borstar av byxorna.

”Det här blir en bra båt för er. Jag tar bussen härifrån och hälsar på släkten. Åk hem ni.”

Germund och Sara ser honom halta bort mot stora vägen.

Sara ler och drar Germund till sig. ”Det finns inga lösa bord att inspektera på en plastbåt. Jag tror han fick för sig att det här är en träbåt”, säger hon och drar händerna genom sitt bruna lockiga hår. ”Men jag tror också att det här är en bra båt. Om Janne Österman säger att den är det, stämmer det säkert.”

Smältvattnet droppar från kapellen som täcker båtarna runt omkring dem och en svag sydlig vind drar med sig friska dofter från havet. Ett löfte om sol, sommar och salta vågor.

”Hummer? Ikväll? Fira?”

”Jag tror inte det”, säger hon och lägger huvudet på sned. ”Bara en kopp te!”

Germund ser på henne, känner förvåningen. Hon brukar inte banga för skaldjur, men på sista tiden har hon faktiskt börjat äta dåligt.

”När vill du ha’na i sjön”, säger varvsägaren Bengt Klinga som just sålt båten till honom. ”Säg till i tid så ska jag göra stora servicen och tanka upp.”

”I slutet av maj låter bra”, säger Germund just som telefonen börjar ringa.

På displayen står det ”Svinhufvud”.

Viveka Svinhufvud, kriminalassistent, hans enda underställda. Oförskämd, smart och dessutom Saras storasyster.

”Vad vill du, jag är ledig idag. Vi har just köpt båt. Jag vill inte prata jobb”, säger han och hör hur han tar i. ”Är det viktigt?”

”Ett likfynd på Blidö, en äldre kvinna som har fått halsen avskuren”, svarar hon. ”Var är du? Kan du komma dit, vi lär ju ändå få det i knät. Hon ligger i en vik på sydöstra sidan?”

Germund suckar ljudligt och hoppas att det hörs över de digitala radiovågorna. ”Jag är redan på ön, Sara är också med.”

LÄSPROV

”Då får hon en glimt av vårt spännande jobb”, säger Svinhufvud och trycker bort samtalet.

En kvart senare lämnar de varvet. Till hans förvåning var Sara inte det minsta negativ till en improviserad likbesiktning. Själv är han allt annat än positiv. Må fan ta alla gärningsmän.

Vem skär halsen av folk nuförtiden? Har de inte hört talas om skjutvapen, gift eller strypning? Skära halsen av någon måste vara det mest slabbiga sättet att mörda. Maximal blödning, nedsölade brottsplatser. För mördaren dessutom det mest riskfyllda, en chans att samla på sig offrets DNA... Han minns knappt när det hände senast. De var minst en fem sex år sedan.

Otålig spänner han fast säkerhetsbältet. Solen har passerat zenit. Klockan är redan två, hur kan tiden ha flugit förbi så?

Kanske för att han, och inte minst Sara, gått igenom den nya båten från köl till flaggspel. Beundrat det proppfulla maskinrummet med den japanska dieselmotorn. Provlegat kojerna, lyssnat på stereon, gått igenom alla tekniska funktionerna. Till och med tänt ugnen och spisplattorna. Inte för att han fattade särskilt mycket, men Sara verkade nöjd. Och har Janne Österman garanterat att båten är ytterst välskött, är den antagligen det. Skicket i för- och aktersalongerna förvånade honom när han klättrade ombord, hela båten ser ut som en möbel. Till och med tyget i dynorna kändes nytt och fräscht.

Om klockan är två nu, är det tre timmar innan han ska hämta Lovisa på dagis, det borde inte vara något problem.

På håll ser han Blidös lilla ICA-butik. Som barn brukade han få ett par kronor av farmor och farfar för att köpa godis där. Femöres-kola, hallonrullar, lakrits eller glass. En tid som inte längre är...

I vikarna, där solen nått in med full styrka de senaste veckorna, är isen i det närmaste borta. Ett tidigt svanpar simmar planlöst omkring. En vacker syn kanske, men efter att ha blivit jagad och biten av de stora vita fåglarna gillar

LÄSPROV

han dem inte. En tjuvskytt som jagar svan har inte mycket att frukta från honom.

När de rullar förbi en uppställningsplats med båtar rad i rad under presenningar, slår det honom att han faktiskt äger en båt nu. En egen båt! Det är stort. Var det en sån här båt farfar tänkte på när han lade undan aktiepengar för båtköp till den som valde att behålla stugan på Fläsknäset? Villkoret för att någon i släkten skulle få reda på, och ta över hemligheten. Att Farfar ända sedan urminnes tider ägde hela ön Norrholmen i Ängskärs skärgård.

Frågan är bara om gubben hade föredragit något mer likt en lotsbåt? Jannes rekommendation borgar för att båten är rätt. Den har i alla fall inte någon vräkig flybridge som stockholmarnas båtar brukar ha, stockholmsbalkong som farfar raljerade.

I och med sin rekommendation har Janne dessutom mer eller mindre gjort ett åtagande att hjälpa Germund om något skulle gå snett. Det känns tryggt.

När de kommer fram står Svinhufvuds stora Jeep Cherokee uppkörd i vad som måste vara årets absolut sista spillra av en snödriva. En bit bort på stranden ser han kriminalteknikern Jan-Olof Jaernius på väg ut bland stenarna. Jaernius, duktig och noggrann men helt befriad från allt vad humor heter. Inbiten piprökare i sextioårsåldern med radiostyrda helikoptrar och flygplan som enda intresse.

”Kroppen ligger i strandbrynet”, säger Svinhufvud och pekar.

Germund vänder sig till Sara. ”Det här är inte trevligt, du får stanna kvar i bilen. Du får förresten inte följa med, rent juridiskt.”

Hon ser på honom och ler. ”Jag vilar en stund, det var rätt ansträngande att köpa båt...”

”Hej lillsyrran”, säger Svinhufvud hurtigt och tittar in genom dörren. ”Det gör du rätt i. Hon ser inte trevlig ut.”

När Germund stängt dörren ser Svinhufvud menande på honom och skakar lätt på huvudet. ”Hon är blek.”

LÄSPROV

I öppningen till en ambulans, insvepta i varsin gulbeige landstingsfilt, sitter två pojkar i övre tonåren och tittar på dem med stora ögon.

"De hittade henne", säger Svinhufvud när de passerar. "Killarna är nog rätt chockade."

Germund ser ut över vattnet. Solen speglar sig i den blanka ytan, inte minsta krusning på vattnet. "Hur kommer det sig att de fick syn på henne, sjön ligger alldeles stilla", säger han. "Med solen i ögonen är det svårt att se någonting som flyter en bit ut... Hon borde ha varit svår att upptäcka".

"Solen stod i en något annorlunda vinkel, dessutom kom det svallvågor från en båt som passerade förbi", svarar Svinhufvud. "Det lär ha varit din kompis Janne Österman."

"Han har byggt om sin båt, för sjuhundra tusen", slipper det ur Germund.

Ute på stranden närmar de sig kollegorna. Mitt i gruppen av uniformer och ambulanskillarna i sina färgglada reflexdräkter står Jaernius med sin fula hatt.

Det är allmänt känt att Jaernius hatar att frysa och helst vill ha liken serverade lätt tillgängliga. Att stå här i blåsten vid vattnet gillar han garanterat inte.

Det är halt på de fuktiga stenarna. Germund får kämpa i sina nya seglarskor som är mer anpassade för att klättra omkring på båtar och klippor sommartid.

"Har ni hittat några handlingar på kroppen, ID, körkort eller så", säger han och är åter på väg att halka.

"Inget", muttrar kollegan och tystlåtna dalmasen Anders Hans-Pers, bland kollegorna känd under öknamnet Döden. "Varför har du så dåliga skor?"

"Jag har varit och köpt en båt", säger Germund.

"Måst man ha seglarskor för det?"

"Jag vill inte dra upp skit på däck och i salongerna, de här skorna är specialtillverkade med väldigt lite mönster av just den anledningen", säger han och hör skoförsäljarens ord bubbla ur sin mun. "Gummit är av samma typ som däcken i racerbilar. På sommaren har de ett fantastiskt grepp."

LÄSPROV

”Salonger”, säger Svinhufvud med förvånad röst. ”Vad är det för lyxkryssare syrran och Janne Österman har lurat på dig?”

”En tio meter lång motoryacht”, säger han och hör hur mallig han låter. Yacht är kanske att ta i, större motorbåt är en mer behärskad beskrivning, men yacht låter bättre.

”Kan du köra en sån båt?”, säger Svinhufvud.

”Jag tog förarbevis i förra veckan”, säger han och känner hur futtigt det låter.

Skit i det nu”, muttrar Jaernius. ”Kom hit och titta, så vi får gå hem sen.”

Den döda kvinnan är kring sextiofem-sjuttio, lite mulig, men inte tjock, elegant, nästan parant, konstaterar Germund.

Jaernius tittar med bekymrad min på honom. ”Hon har inte legat särskilt länge i vattnet. Sedan någon gång i morse skulle jag tro”, säger han. ”Det är ett relativt färskt lik du får serverat.”

”Hittar du något som kan identifiera kroppen”, säger Germund.

Jaernius skakar på huvudet. ”Inget. Men en sak slog mig. Håret är blont ända in i hårrötterna. Antagligen nyfärgat, en dam i den här åldern är som regel inte naturligt blond längre”, säger han. ”Det innebär att någon hårsalong borde ha koll på henne, för det här är inte gjort av en amatör hemma i badrummet.”

”Problemet är ju att det finns en hårfrisörska i nästan vartenda garage i hela Roslagen”, säger Svinhufvud. ”Dessutom kan man ju ta bussen härifrån till Stockholm, Norrtälje, Åkersberga, var som helst.”

Germund nickar. ”Så är det nog dessvärre. Några spår av våld?”

”Förutom att någon skurit av halsen på henne från sida till sida? Nej”, säger Jaernius och reser sig upp. ”Varför ska alla lik ligga så förbannat illa till.”

Han grimaserar när han rätar på ryggen, innan han lägger handskarna på en sten och slår sig ned på dem med pipa och tobak i högsta hugg.

LÄSPROV

"Hon är skuren bakifrån", säger han när han fått fyr på rökverket. "Från vänster till höger. Jag skulle tro att vi har att göra med en högerhänt person som överrumplade henne. Fingrarna visar inga spår av motstånd."

"Högerhänt... Som 90-95 procent av alla svenskar", säger Germund. "Har ni kollat den där ringen?"

"Menar du klackringen", säger Jaernius och pekar på li-kets vänstra lillfinger.

"Precis", säger Germund. "Det är inte ovanligt att man graverar en ring man ger bort."

"Bra tanke", säger Jaernius och torkar sig i pannan innan han sätter tillbaka sin fula hatt. "Jag har bara inte hunnit."

Han röker stillsamt några minuter. Germund fryser om fötterna men vet att om han försöker skynda på går Jaernius i baklås. Det är bara att härda ut.

Efter en stund släcker Jaernius sitt rökverk och börjar pilla av ringen från kvinnans finger. "Det står faktiskt något", säger han och tar upp ett förstöringsglas ur sin svarta väska. "Till Agnes på 50-årsdagen från John. Agnes, kan ju vara vem fan som helst", muttrar han, reser sig upp och pekar. "Där kommer äntligen bärbärarna."

Germund vänder sig om och ser två män från politin. Snabbt får han upp mobilen och tar en bild på den döda kvinnans ansikte. Det är fridfullt.

"Hur kan man se så lugn ut i döden efter ett sådant slut", får han ur sig. "Nästan lycklig? Det finns väl ingen lycklig död!"

"Om det är någon från ön, borde nummerupplysningen veta vilka som heter Agnes och John här ute", säger Svinhufvud.

"Bra tanke", säger Germund. "Men vi borde väl ha börjat med att fråga grabbarna som hittade henne, de kommer ju från ön, fast det har väl ingen gjort antar jag?"

Svinhufvud ser på honom med skeptisk min. "Det var rätt mycket annat."

Det tar några minuter för de unga männen från politin att på ett värdigt sätt få upp kroppen och packa den för

LÄSPROV

transport. Fem minuter efter att de anlät till stranden är de på väg tillbaka över den steniga stranden med sin tunga last.

”Proffs, de där”, säger Germund till Svinhufvud.

Pojkarna som hittade kroppen är bleka men samlade där de sitter, insvepta i landstingsgula filter. Ambulansfolket har givit dem bananer, kexchoklad och apelsinjuice.

Germund hejar på dem innan han går bort mot sin egen bil. Sara har somnat, lutad mot vindrutan. På radion är det sportnyheter. Då måste hon sova djupt, konstaterar han och återvänder till ambulansen och presenterar sig och Svinhufvud för Henrik Storm och Karl-Bertil Jonsson.

”Kan ni berätta hur ni hittade henne.”

”Henke ramlade i sjön när han fick en öring”, säger pojken som presenterat sig som Karl-Bertil. ”Jag samlade ihop lite ved och gjorde en brasa.”

Han är ljushyad, blåögd, håret är på gränsen till vitt.

”Vi grillade korb och torkade mina kläder. Jag fick låna Berras långkallingar”, fyller Henrik Storm i.

Han är sin väns absoluta motpol. Mörkt hår på gränsen till svart med buskiga ögonbryn som växt ihop ovanför de snälla bruna ögonen.

Han ser ut att vara vallonättling, tänker Germund för sig själv.

”Sen kom Janne med båten”, säger Karl-Bertil. ”Janne Österman, han kör transporter här, det gick fort som fasen!”

”Jag känner Janne”, säger Germund. ”Min släkt kommer härifrån.”

”När svallet drog in såg Berra något gult i vattnet en bit ut”, säger Henrik. ”Han satte på en wobblers och kastade, en wobblers är ju ett drag med många krokar, de fastnar ju i allt. Den högg fast i kärringen direkt!”

Germund tittar på grabbarna, så olika rent fysiskt, men helt synkrona i tanken på ett sätt bara två bästisar kan bli.

”Jag höll på en kvart och vevade in. När vi såg att det var en människa ringde Henke snuten”, säger Karl-Bertil Jonsson. ”Jag höll på att skita på mig.”

LÄSPROV

"Känner ni igen henne?", frågar Germund.

Grabbarna nickar unisont. "Agnes Jonsson. Hon bor på udden där borta, en satmara är hon, hon ringde morsan när vi pallade några äpplen i höstas", säger Henrik. "Hennes gubbe John var schysst, men han dog för några år sedan."

"John sålde fiskebåten på sjuttioalet och köpte sin första tankbåt. Till slut hade han åtta kusttankers. Kärringen blev stenrik när han dog. Det har Lotta sagt", fyller Karl-Bertil på.

"Lotta", säger Svinhufvud. "Vem är det?"

"Lotta Söderman?", frågar Germund.

Henrik och Karl-Bertil ler och nickar.

"Öns sambandscentral, vet allt om allt och alla", fortsätter Germund och ser på Svinhufvud. "Inte känd för sina vänliga kommentarer, om du förstår vad jag menar."

"Fan du känner ju Blidö. Var det din farsa som var lots?", frågar Karl-Bertil.

Germund skakar på huvudet. "Min farfar, om det är JP Askerfeldt du menar. Om vi återgår till Agnes Jonsson, var bor hon, ni sa att hon bodde i närheten?"

"Då är det du som fick ärva Norrholmen", fortsätter Karl-Bertil. Wow! Jag sökte nödhamn där en gång i höstas. Kulingen kom över oss när vi fiskade."

Germund nickar "Jo, det är min ö. Men Agnes Jonsson. Var bor hon?"

"Följ vägen hundra meter åt vänster. Huset är vitt och ligger vid sjön", säger Henrik. "Är det du som ska köpa Bengts båt? Den han har på varvet?"

"Jag köpte den för ett par timmar sen", säger Germund. "Vägen åt vänster sa ni, finns det flera hus där?"

"Bara ett som är vitt. Det är en fin båt, men svårkörd. Men du kan säkert sänt."

"Vems är firren?", frågar en av de två uniformer som bevakat stranden, och lägger ned den blanka fisken framför ambulansen. "Det är en stöddig lax."

"Den är min, och det är ingen lax, utan en havsöring", säger Henrik.

LÄSPROV

Tio minuter senare står Germund och Svinhufvud tillsammans med Jaernius och två unga polisaspiranter utanför Agnes Jonssons vita hus. I bilen sover Sara fortfarande och vaknar inte ens under den korta sträckan han kör efter Svinhufvud och den målade polisbilen.

Huset ligger mycket riktigt precis vid stranden och utstrålar välstånd på klassiskt skärgårdsvis, faktiskt rätt lik hans eget hus på Norrholmen, förutom färgen.

Det är välhållet med omfattande snickarglädje. Mot havet står en punschveranda som gjord för välväxta herrar med stora cigarrer, vita kostymer och punsch eller konjak i yppiga glas.

”Den här måste vi kolla, spara den”, säger Jaernius till en av uniformerna och pekar på en färsk snusprilla på vägen strax utanför den handsnickrade grinden.

Gården har två uthus, ett mot vägen, det andra vid bryggan. Några meter från strandkanten står en förfallen gistgård, en ställning där man hänger upp nät för rengöring.

När de närmar sig ser Germund de blodiga släppspåren som leder från trappan över resterna av förra sommaren vissna gräs, ned mot bryggan.

”Om ni ska gå in får ni allt lov att sätta på er skyddskläder”, säger Jaernius och öppnar sin väska. ”Det gäller inte minst dig, Askerfeldt”, muttrar han och räcker över de små plastpaketen. ”Du har en ovana att klampa in som du är.”

Plastoverallen är klumpig och går lätt sönder. Det, och lättja, är anledningarna till att Germund som regel slarvar. Samtidigt har Jaernius rätt, så det är bara att gilla läget.

När de väl sitter på får plastkostymerna dem att se ut som blå smurfar.

Med skoskydden försvinner den sista lilla gnuttan grepp de nya seglarskorna uppvisat. Frågan om de var en så smart investering blir allt tydligare...

”Jag går in först”, säger Jaernius.

Germund möter Svinhufvuds blick och kan inte låta bli att dra på munnen.

”Storsmurfen och Rödsmurfen inväntar order”, säger hon.

LÄSPROV

Smurfar, jävlar! Hennes ord får honom att inse att det bara är fyra dagar kvar till Lovisas försenade födelsedagskalas. Fem år, har hon blivit så stor lilla Lovisa? Bara traumat för en femåring att skjuta upp firandet på grund av influensa gör att det känns extra viktigt att det blir ett bra kalas, ändå har hans fokus legat på annat håll, på en båt...

Han minns förra årets kalas hemma hos Lovisas mamma Karina Blomberg, hur Lovisa förtjust dansade omkring i den rosa prinsessklänning Germund köpt åt henne. En knubbig dans med de bruna lockarna yrande.

I år har Lovisa och Sara bestämt att festen ska hållas hemma hos Sara och Germund, om än en dryg månad försenad.

En oro är hur det ska gå med Sara och Karina, kommer de att kunna existera under samma tak? Han och Karina har förvisso aldrig haft ett förhållande. Lovisa är frukten av en natt i varandras armar efter en fest där båda var tämligen berusade. Ett fylleknoll som Staffelmann kallade det när Germund försökt beskriva det tillfället, lite mer finkänsligt. Men fram till att Karina träffade nya kärleken Ante Bruuns, har hon vid flera tillfällen antytt att hon vill stadga sig tillsammans med Germund.

Karina ser visserligen väldigt bra ut. Vulgo-blond, fina drag och kurvig som en alpväg. Dessvärre lika intellektuellt utmanande som en Kalle Anka-tidning. När det i höstas stod klart för henne, att han träffat och blivit ihop med Sara Svinhufvud blev det ett uppträdande utan like.

Förutom några gånger under vintern när han och Sara hämtat Lovisa i Estuna där Karina bodde tillsammans med sin homosexuelle bror Tommy, har Karina och Sara bara träffats ordentligt en gång. Det var vid ett luciafirande på dagis som inte utvecklades till någon munter tillställning.

Ett drag av dåligt samvete sveper över honom. Han har varit så fokuserad på sitt båtköp de senaste veckorna att han inte hunnit tänka på Lovisas kalas, vilket däremot Sara har. Det bekymrar honom eftersom hon verkat sliten sista tiden och borde ha tagit det lugnt.

LÄSPROV

I förrgår ringde Lovisa för att prata med Germund, men talade i stället med Sara i över en kvart medan de planerade kalaset. När Sara ville berätta vad de pratat om var han så inne i en broschyr om dieselmotorn i den nya båten, att han bara lyssnade med ett halvt öra. Det var inte populärt...

"Du är lika ointresserad som Vickan" fräste Sara innan hon demonstrativt gick och lade sig.

"Askerfeldt! Vart tog du vägen", säger Svinhufvud.

Germund tittar på henne, medveten om att han inte hört ett ord av vad hon sagt.

"Jag fick lite dåligt samvete över Lovisas födelsedag på lördag", säger han.

Svinhufvud ler överseende. "Sara beklagade sig över det häromdagen., hon var blek som ett lakan och såg likadan ut nyss." Hur mår hon egentligen?

I samma stund kommer Jaernius ut på trappan och börjar stoppa pipan. "Ni kan komma in nu. Det är ingen vacker syn..."

Det är bökiigt att ta sig upp för trappan med de hala skyskydden, men väl inne kan Germund direkt konstatera att den här gången överdriver inte Jaernius. Hallen och farstun ser ut som en slaktarbod. Egentligen är inredningen vackert färdigställd med vitmålade snickerier och breda golvplanor. Men spåren av våld dominerar.

Innanför ytterdörren är golvet, väggarna och ett par ljusa kappor på klädhängaren rejält nedsölade med blod.

Ändå är det tydligt att det är köket som är själva mordplatsen. Droppar på väggarna visar hur hjärtat under några korta ögonblick fortsatt pumpa blod genom den avskurna halsartären. På köksbänken ligger en plånbok där innehållet tömts.

"Rån", säger Germund. "Grabbarna sa att hon var rätt tät."

Svinhufvud försvinner in i vad som förefaller vara ett sovrum. "Det ligger ett plundrat smyckeskrin härinne", säger hon direkt.

"Rör inget", ropar Jaernius. "Jag har ringt efter min kollega Bengtsson, det här kommer att ta ett tag."

LÄSPROV

Österåkersanstalten, onsdag 19 april

I snart sex långa år har han väntat. Nu är han inte lika säker.

När fängelseporten slår igen bakom honom lämnar han en svart del av sitt liv, men också en värld av trygghet. Där inne fann han till slut sin plats bland rånare, knarksmugglare och mördare, trots att han tackade nej till såväl droger som medlemskap i något av de gäng som florerade.

Kanske har han klarat sig så pass bra tack vare att han tränat karate under sin uppväxt. Eller så är det alla dagar i anstaltens gym.

Fast muskler och förmågan att slåss är det flera som har innanför murarna. Det som skilt honom från de andra är hans allmänbildning. Kunskaperna gjorde intryck. Han blev den smarta, killen med alla svar, snubben som läser riktiga böcker istället för porr. Inte den enda kanske, men en av få. Det behövdes. Rånmord på någons farmor eller mormor, ger ingen status.

Jimmy blir stående en stund och tittar på de murar som tagit så stor del av hans liv. Känner för att gå fram och sparka sönder hela skiten tills allt ligger i en hög bråte.

Men han måste gå vidare. Lämna den här parenteserna i livet. Med en uppgiven suck börjar han gå mot busshållplatsen.

Magen bubblar fortfarande, men han mår inte längre illa. Kanske blev det en alltför rejäl frukost i morse. Två tallrikar fil, fyra mackor och tre koppar kaffe. Han åt i sin cell, ointresserad av att möta de andras frågor. Han är inte som de, punkt. Sen må polisen och alla andra idioter tro vad de vill.

När han kliver ombord på bussen känner han obehaget. Visst, busschauffören ser att han är just utsläppt, men det skiter han i. Det är lukten, det stinker plast inne i bussen. Han har vistats i huvudsak inomhus sedan han blev dömd, i en värld av plastmattor, plasttapeter och plastfärg. Det har

LÄSPROV

fått honom att hata lukten av billig plast, men att stiga av bussen nu vore korkat.

När han några minuter tidigare stod i den ljusgrå morgonen och kände doften av frihet och natur var det en läkande doft han inte känt sedan den dagen de hämtade honom hemma på Blidö. En doft av förväntan om att livet äntligen ska börja. Nu sitter han åter här i plaststanken. Men den här gången tar den honom hem. Fast frågan är vad som väntar honom. Ett liv med skitjobb, föraktad och bespottad som killen som mördade en gammal tant?

Han tittar på kuvertet med resplanen han fick av Nordström. Hade det varit någon annan som givit honom den hade han bett fanskpet stoppa upp den någonstans, men Nordström menar väl, så mycket vet han.

När bussen fått fart och rullar mot Åkersberga öppnar han kuvertet. Ur den officiella resplanen ramlar ett mindre kuvert. *Till Jimmy*, står det på det med snirklig handstil.

Han öppnar, blir tvungen att titta flera gånger. I kuvertet ligger tre femhundredappar och ett brev.

Jimmy,

Vi är flera här som aldrig trott att du är skyldig till vad du dömts för. Jag har sett dig hårdna under åren i fängelset, men du är en bra grabb. Försök hitta tillbaka till den du var innan du kom hit. Den mjuka intelligenta Jimmy.

Som hobby har jag på fritiden gått genom ditt fall. Bevisen är för enkelt serverade. Du är smart, det vet alla, vi vakter och de intagna.

Skulle du mot all förmodan ha begått ett brott skulle du inte klantat dig så.

Min systerson är gift med en poliskvinnna i Norrtälje. Han heter Ulf Alexanderssen och hon heter Eva. Ring honom och hälsa från mig, ge honom det här brevet och be honom visa det för Eva. Kanske kan hon hjälpa dig att finna upprättelse.

Vi var några kollegor som skramlade ihop lite pengar, du kanske behöver något, kläder, en mobiltelefon eller så.

LÄSPROV

*Lycka till och hör gärna av dig. Din vän
Henry Nordström*

När han bytt och klivit på bussen mot Norrtälje, läser han brevet igen och blir lika tjock i halsen.

Att han själv vet att han är oskyldig är en sak. Att Nordström och flera andra av plitarna faktiskt tvivlat på hans skuld är stort. Jävligt stort. Han skulle vilja skrika, men rädslan att väcka uppmärksamhet och hamna tillbaka bakom galler, gör att han nöjer sig med att knyta näven och spänna käkarna. Det är skönt, ett sätt att pysa ut.

När bussen sätter sig i rörelse får han en märklig känsla. Han har inte åkt riktig buss sedan han hamnade i den här skiten. Däremot åtskilliga skåpbilar med galler mellan förare och baksäte.

Det här är något annat. Motorns grova morrande, de täta stoppen på ställen han nästan glömt bort namnen på, är som att återuppleva tonåren.

När bussen närmar sig Penningby bestämmer han sig för att det faktiskt vore kul med en mobiltelefon. Så istället för att kliva av och ta bussen direkt ut till Blidö, bestämmer han sig att åka med ända in till Norrtälje.

Busstationen ser ut som när han gick här för snart sex år sedan. Utanför Pressbyrån ser han en av klasskamraterna från naturvetenskapliga linjen. Han är klädd i något kostymliknande och överrock, precis som en gammal gubbe. Sist de sågs var killen i kostymen klassens spån. Han med de dåliga betygen som fuskade på proven, svarade fel på lärarnas frågor och aldrig fick några tjejer.

Jimmy ser hur han med överspänd blick och bestämda steg närmar sig en Saab av nyare modell. Hör ploppet när han låser upp och ser hur han sätter sig i bilen från den numera nedlagda bilfabriken, som om han ägde världen.

"Tönt", muttrar han, vänder på klacken och börjar gå mot centrum.

På avstånd hör han hur idioten gasar iväg bort mot röd-ljusen på Stockholmsvägen. En känsla av avund griper tag i

LÄSPROV

honom. Själv hade han de bästa betygen i klassen. Mannen i Saaben sannolikt de sämsta. Ändå står han här nu, som en förstaklassens förlorare och ser den andre dra iväg omgiven av sina framgångssymboler.

"Faan", muttrar han och knyter näven, innan han fortsätter ned mot Stora Torget.

Nere på Lindgrens Radio går han in och tittar på telefoner. Den billigaste kostar drygt fem hundra med kontantkort. Han är på väg att frysa till is när han känner igen flickan som tar betalt. Nina, lillasyster till en av klasskamraterna. Märkligt nog känner hon inte igen honom.

När han går ut från affären med telefonpåsen i handen ser han sin egen spegelbild i skyltfönstret. Med mustasch, muskler och snaggat hår ser han brutal ut, rätt olik den Jimmy Österman som en gång dömdes. Killen i skyltfönstrets spegling är ingen han vill identifiera sig med, samtidigt ingen man stöter sig med. Just nu kan det vara en fördel, folk håller sig på avstånd och ger fan i att störa.

En snabb titt på klockan. Bussen till Blidö går om en timme. För att fördriva tiden bestämmer han sig för att promenera upp till Vickningen, korvkiosken på Stockholmsvägen, berömda över hela Roslagen för sin mjukglass. Frågan är om de har den redan i april. Det är värt att kolla.

Surpuppan bakom glassluckan är densamma som stått där sedan Hedenhös dagar, alltid sur om man inte vill betala extra för strössel eller något annat tillbehör. Klart hon vill åt merförsäljningen, men han har alltid ätit deras goda glass naturell.

Jimmy slår sig ned på en bänk i busskuren. Glassen är lika god som han minns, kanske till och med godare.

När han sitter där och tittar på trafiken inser han att det hunnit komma ett antal nya bilmodeller sedan han åkte in. Han har säkert sett dem i tidningar eller på permissionerna, men då har han varit för stissig för att ge sig tid att ta in något så enkelt som passerande bilar.

Han tänker på sin egen spegelbild. Har jag blivit sån? Eller är det bara sån jag ser ut. Vad finns i så fall under det tuffa skalet?

LÄSPROV

Klart han förändrats. Blivit hårdare. Fler än en gång har han tagit till nävarna, inget stort, bara markeringar. Andå har han hela tiden varit mentalt redo att gå hela vägen, slåss för sitt oberoende.

Är det han ser bara en del av skalet, eller har han hårdnat ända in till kärnan? Kan man bli rätt igenom ond av att sitta inne i sex år?

Kanske. Men är man så slut i det sociala jaget om man promenerar en kilometer för en mjukglass? Knappast.

En titt på klockan visar att det är nästan en halvtimme till bussen kommer.

När jag kommer hem är det första jag gör att raka av mig den jävla mustaschen, tänker han och reser sig. Men nu ska jag ha en glass till.

Magnus Norrman tittar ut genom fönstret från drängkammaren hemma på släktgården Gustens Kulle.

Nere vid ladugården ser han farsgubben på väg att utfordra korna.

"Jävla idiot", muttrar han. "Inse när det är dags att lägga av..."

Det är flera år sedan Arla slutade hämta de löjligt små mängder mjölk som Ivar Norrman och hans åtta kor producerar. Nu kommer istället en kvinna från en lokal liten osttillverkare och hämtar ett par hundra liter varannan dag. Skärgårdsosten hon producerar är visserligen god, men på tok för dyr. Men för gubben är korna mer som familjemedlemmar. Kanske blev det så när farfar gick och drunknade nere vid gästhamnen i Kapellskär för tio år sedan. Farsan blev i alla fall annorlunda efteråt.

Solen skiner från en vårblek himmel. Ute på en gren i äppelträdet sitter en uppburrad blåmes och fryser. Det är fem veckor sedan han flyttade tillbaka till Rådmansö från Hunnebostrand där han arbetat i fem år som skeppare på *Benny*, en mellanstor, rätt sliten bogserbåt.

LÄSPROV

I fem år har han sett Bohusläns kala klippor. Vackra vid en första anblick kanske, men efter ett par år började han längta tillbaka hem till Roslagsskärgårdens vindpinade martallar, ängar och skyddade vikar. Ett halvår ska han vikariera som tillsyningsman och skeppare på Stenhammar.

Upplevelsen häromdagen var en kalldusch. Att en maskin stannar på en livräddningskryssare under bogsering av en haverist får bara inte hända. Att glömma att tanka finns bara inte på kartan.

Med en suck drar han på sig blåbyxor ovanpå flanellskjortan och långkalsongerna. I köket står hans ständigt sura mamma Gullan, en allt annat än mullig rosenkindad kvinna med nybakat i ugnen.

Magnus mor är en mager, rynkig storrökare med snudd på basröst och en läderliknande hud som ibland får henne att påminna om ett ihopskjutet dragspel.

Han har inte suttit ned och pratat med henne på säkert tjugo år, men hans uppfattning är att hon verkar allmänt missnöjd med livet. Oftast med en cigarett i mungipan rör hon pliktskyldigt ihop något som i alla fall på avstånd kan likna mat. Till jul köper hon färdiga köttbullar och uppskivad skinka. Några julklappar, ens till barnbarnen, har inte setts på Gustens Kulle på många årtionden. Sedan Magnus och hans syskon flyttade hemifrån sover hon inte längre i samma sovrum som sin man.

När Magnus kommer in i köket sitter hon i soffan med en halväten ostsmörgås och en kaffekopp framför sig. Smörgåsen är prydd av ett antal fimpar hon släckt genom att pressa ned dem i osten.

”Ska jag köpa en askkopp”, frågar Magnus försiktigt.

Hon ser på honom med ilsken min. ”Nej, men du kan fundera på att flytta. Det kostar att värma drängkammar’n. Dessutom kan du gott laga maten själv.”

Han skakar resignerat på huvudet. Ibland är hon sur, ibland olidlig. Idag verkar vara av det sämre slaget.

”Jag ska hyra en sommarstuga uppe vid Räfsnäs”, säger han. ”Ägarna håller på att tömma den. Och farsan fick för övrigt två tusen för ström och hyra.”

LÄSPROV

"Varför då, det är jag som betalar räkningarna!"

"Han bad om det. De ligger i kaffeburken bredvid konserverna", får han ur sig.

Orden får henne att hoppa upp och in i skafferiet. Efter sig lämnar hon spåren av en sönderfallande askpelare.

Tio sekunder senare kommer hon tillbaka med de fyra femhundredlapparna i handen. "Bra", säger hon och tar fram ännu en cigarett.

När hon fått fyr på den försvinner hon uppför trappan mot sitt privata rum på övervåningen. Magnus drar en suck av lättnad, öppnar ett fönster och ytterdörren för att få korsdrag, medan han tar fram sin egen äggkartong ur kylskåpet, tillsammans med ett paket bacon.

Medan det fräser i pannan kommer tankarna på händelsen med Stenhammar tillbaka. När han kom in till kaj och upprörd försökte förklara vad som hänt, möttes han av lama reaktioner. Ingen verkade lika upprörd som han själv.

I fönstret surrar två vilsna flugor mot det kalla glaset. I skuggan bakom traktorn är fjolårsgräset vitt av frost. Frågan är om han ska ta av vinterdäcken på sin gamla Landrover. Påverkad av kollegorna på bogserbåten har han dubbria däck. Antagligen det vansinnigaste bilbeslut han tagit.

Ett rasslande ljud följs av pappa Ivar som kommer in med en äggkarta.

"Varför köper du såna skitägg", frågar han kärvt och sätter ned kartan med de egna äggen på bordet. "Är det Gullan som tjafsar om matpengar?"

Magnus nickar.

"Kärringjävel", muttrar Ivar Norrman och pekar på pannan. "Ge mig den där skiten så bär jag ut den till hundgården. Klinga är inte kräsen."

"Hon ville att jag skulle be Karlströms snabba på med att tömma stugan på Råfsnäs", säger Magnus. "Så jag kan flytta fortast möjligt."

Gubben ser på honom, tar upp snusdosan och bakar en prilla. Uppenbart medvetet spiller han lite på golvet, ler och skakar på huvudet. "Det blev väl för mycket vettigt folk

LÄSPROV

här", säger han. "Den där gamla skatan ska du inte lyssna på. Jag skiter i vad hon säger. Stanna du så länge du vill!"

Gubben tystnar och pekar på skafferiet. "Frågade hon om pengarna?"

"Ja."

"Då åker hon snart in till stan. Det brukar bli ett par limpor röka och ett par lådor vin, som vanligt om det blir en slant över..."

Minuten senare ser han sin far genom fönstret på väg in i ladugården igen, samtidigt hörs steg i trappan och raspet av en cigarettändare som tänds.

"Jag åker till stan", säger hans mor. "Stöka inte ned i köket."

Rösten är kall som is. Kall och bitter. Frågan är varför. Vad har han gjort för att förtjäna så hårda ord.

Redan när han var barn var hon sådan. Enda gången hon kramat honom var när han var bäst i skolan i engelska, och fick diplom på skolavslutningen.

"Undra på att gubben föredrar korna", muttrar han när han ser henne backa ut Volvon, som hon vann för några år sedan, ur garaget. Bilen är helig för henne, ingen annan får ens sitta i den, allra minst pappa Ivar.

I pannan har äggen från de egna hönsen börjat bli klara. Skillnaden mot fabriksäggen är slående. Gulan är minst dubbelt så stor.

Imorgon ska han åka ned och prata med Allan Jansson, ordinarie tillsyningsman på sjöräddningsstationen. Någon-ting är jävligt fel.

"Hur fan kan man glömma att tanka", muttrar han och hugger in.

Blidö, torsdag 20 april.

Morgonljuset genom revan i rullgardinen är ett kärt återseende för Jimmy. Han har glömt hur tryggt det är att vakna i sitt gamla pojkrum.

LÄSPROV

Det första som mötte honom igår var hans gamla fysikböcker som fortfarande låg uppslagna, som en påminnelse om ett liv som aldrig blev. De måste ha legat så i sex år. På många sätt är det svårt att fatta att det gått så lång tid.

Å andra sidan har tiden bakom murarna varit en evig snigelgång där nästan allt handlat om att få dagarna att gå, att undvika bråk och hålla sig lagom mycket på sin kant.

Risken att ge upp mentalt och halka in i kriminalitet har seglat som en gam över hans huvud. Tror folk att man är kriminell, så varför anstränga sig...

Dessutom var fängelset som ett stort universitet i brott. Bara att välja inriktning och lyssna på erfarna gamla syndare som mer än gärna föreläste om allt de ställt till med, och lite till.

När Jimmy slänger fötterna över sängkanten kan han inte låta bli att ta upp den gamla läroboken. Konstigt nog känns den helt ren och dammfri. Kan morsan ha städat, dammat och lagt tillbaka den med jämna mellanrum? Det måste hon ha gjort.

Faktiskt tyder allt på att hon städat hans rum mer noga än resten av huset. I flera hörn sitter dammråttor och flinar. De flesta bord och fönsterbrädor är täckta av ett tunt lager vitt ludd. Men inte i hans rum.

Han tittar ner i den gamla läroboken. Sidan som ligger uppslagen handlar om elektrisk resonans, spolar och kondensatorer.

Ett doft av vemod sveper genom rummet. Fysik var i alla år hans bästa ämne. Ord som induktans, kapacitans och konduktivitet slår mot honom, vaknar till liv i hans medvetande, och en tanke börjar gro. Tänk om hans gamla elektronikrum finns kvar i källaren?

I klädlådan ligger underkläderna varsamt hopvikta. En klump i halsen. Så noga hopvikta strumpor och kallingar har han aldrig sett. Han ser framför sig hur morsan måste ha suttit här länge med dem i handen. Grät hon?

Hon rasade ihop på bara några år. Inte så konstigt kanske. Fallet var monumentalt, från lyckligt gift med en sjökaptan

LÄSPROV

och en ambitiös son, bäst i sin klass, till änka på socialbidrag med sonen i fängelse för rån-mord. Undra på att hon tog till flaskan.

Han får fram ett par Jockeykalsonger ur lådan, när hade han sådana sist? Inte på anstalten i alla fall... Innan han lämnar rummet möter han sin blick i spegeln bredvid dörren. Han är mer vältränad än sist han var här, men blicken är jagad.

I trappan stannar han till framför en tavla som hängt där i alla år men som han aldrig reflekterat över. Den föreställer en storskrake, en knappt ätbar sjöfågel.

I alla år har han bara brytt sig om dess rätt töntiga latinska namn, Mergus Merganser. Nu stannar han upp och betraktar bilden, och det slår honom hur mycket han uppskattar sånt som han förut tog för givet. Mergus Merganser. Bredvid en likadan bild av dess mindre kusin, småskranken. Mergus Serrator.

Att välja vilka tavlor man vill se, öppna och stänga dörren om sig själv. Ha Jockeykalsonger och Björn Borg-strumpor.

När han öppnar dörren till källaren slår en bekant doft mot honom. Av någon anledning var farsan med i en grupp gubbar från sjöräddningen som varje år ägnade en vecka åt att koka trätjära av stubbar. Antagligen söp de till samtidigt. Det var väl det som lockade.

Det märkliga är att medan de andra säkert använde sin andel till båtar, bryggor och annat, ställde farsan bara sin del i källaren, hink efter hink. Det måste stå minst ett par hundra liter tjära här nere, tänker Jimmy när han tar sista trappsteget. Märkligt att byggnaderna ute på ön hållit sig i så pass bra skick ändå. Eller har de det? Det var många år sedan han var där, närmare sex år. Inte sedan farsan fortfarande levde.

"Fan", får han ur sig, och sjunker ihop på trappan.

Det svider i ögonen, men det går inte. Hur mycket han än pressar på, kommer inga tårar. Det hade varit skönt att...

Har han blivit så hård rätt igenom? Besviket fortsätter han förbi den gamla oljepannan och den nya bergvärmepumpen

LÄSPROV

som levererades precis innan olyckan när farsan... Tanken är för tung att tänka hela vägen.

Dörren till hans gamla elektronikrum är låst, men nyckeln ligger på sin plats ovanpå ett isolerat värmerör i taket. När han öppnar fungerar bara den röda mörkrumslampan som han brukade använda när han framkallade bilder här.

Här har morsan i alla fall inte städad, tänker han när han ser sig omkring. I dunklet får han syn på en röd kontroll-lampa på bänken och hör ett välbekant klickljud.

Lödkolvens termostat, den måste ha stått på i sex år!

Med ett tryck slår han av den samtidigt som han slår sig ned i sin gamla kontorsstol och tänder skrivbordslampan. Det ligger ett tunt lager damm över hela rummet. På skrivbordet står en halvfärdig förstärkare. Kretskort, transformator och kontakter är redan fastskruvade i lådan.

Det var meningen att de skulle använda den på skoldansen som gick av stapeln tre veckor efter den förmiddag polisen kom. Med sina minst sjuhundra watt discokraft var den tänkt att imponera tungt på tjejerna, inte minst snygga Jasmine Nilsson från Herräng utanför Hallstavik. Nu kom han aldrig till den dansen... I efterhand har han förstått, att Helga Nilsson var Jasmines farmor...

Förstärkarbygget står som ett monument över hans misslyckande. Med vemod tittar han i skåpen. Alla elektronikkomponenter ligger kvar i sina små lådor. Motstånd, kondensatorer, integrerade kretsar. På en hylla står en apparat i grå aluminiumlåda med svarta kylflänsar på ovansidan.

Han tar den i handen, släcker och går upp till köket. Över en kopp pulverkaffe tittar han på apparaten med sina två mätare, hans egenhändigt konstruerade och byggda radiosändare för FM-bandet.

Att bygga och använda piratsändaren är det mest olagliga han gjort i hela sitt liv. Värre än chokladbollen han stal på ICA som tolvåring, och klart värre än att tjuvröka.

Somrarna från det han fyllde tretton tills han hamnade i fängelse, sände han radio över norra skärgården. Antennen satt längst upp i masten på farsans segelbåt, studion hade han nere i ruffen.

LÄSPROV

Varje kväll från en ny plats. Ibland var farsan med ombord när han sände, de dagarna var det sextiotalsmusik som gällde med en entusiastisk Walter Österman bakom mikrofonen.

En kväll plockade farsan fram en pärm som Jimmy aldrig sett, fylld med tidningsklipp om en riktig piratstation som sände från ett skepp när farsan var femton. Pärmens står i bokhyllan i Jimmys rum. I den satte han några av de klipp om hans egna piratsändningar som morsan saxat ur Norrtelje Tidning.

Frågan är vad som hänt med segelbåten under de här åren. Hans egen motorbåt har Janne Österman skött, det har morsan berättat, men segelbåten...

Ett snarkljud får honom att titta in i morsans sovrum. En bedrövlig syn möter honom. Där ligger hon i det närmaste fullt påklädd. En tom vinflaska ligger på golvet. Den dyra handknutna mattan som farsan köpte i Abu Dhabi är prickig av utspillt vin.

Germund stirrar på den hemska strukturtapeten som ser ut att vara hämtad från en andra klassens förortspizzeria. Trots att han flyttade in på sitt nya, större, kontor för över en månad sedan, är det första gången han lägger märke till några detaljer.

Den påminner om tapeterna i uppehållsrummet på Centralskolan i Hallstavik. Den var visserligen full med fastkletade snusprillor, tuggummin och allehanda äckligheter. Ändå satt han och kompisen Janne Jormalainen där och tuggade i sig chokladbollar, stora klumpar av smör, socker och havre, med en stark smak av choklad och kaffe.

Ibland, när han och Janne spelat skivor på någon fest och på så sätt tjänat några hundralappar extra, kunde det hända att de åt tre, fyra, per rast. Vilken tur att ingen av dem, i alla fall då, hade några anlag för att bli tjock. Hade så varit fallet, hade de lätt kunnat väga över hundra när de började i gymnasiet.

LÄSPROV

"Tänk om man skulle gå ned på närmsta fik och..."

"Askerfeldt", hörs ett rop genom korridoren.

Har Staffelmans telefon gått sönder, hinner han tänka, innan han ser att hans egen fasta telefonlur råkat bli avlagd. Skamsset ser han bort mot mobilen som blänger på honom, avstängd och på laddning.

När han kommer in på chefens kontor får han syn på skrapmärkena på Staffelmans högerhand. Även vänstra kinden har fått sig en skråma. Vid skrivbordet står åter den krycka Staffelmann haltade omkring på i vintras.

"Vad är det som..."

Staffelmann höjer handen. "Rullgrus. Hade jag haft järnhästen så, men kevlarracern är ju... Ja du vet!"

"Jag har köpt båt", säger Germund. "315 hästar rå dieselkraft."

"För helvete", muttrar Staffelmann "Jag har nog av din bil med 400 hästkrafter. Lundberg och Jönsson har varit på mig igen. De påstår att du körde 180 på motorvägen."

"Det var väl Pelle Jöns som mätte, den klangen", svarar Germund. "Dryga 200 är en mer korrekt siffra. Halv sex på morgonen... Vad skulle de där och göra."

"Bara för att du råkar vara en hyfsat bra polis har du inte andra trafikregler än resten av befolkningen. Fartgränser gäller även dig om det inte är uttryckning, och sådan ska enligt reglementet företas med därför avsett uttryckningsfordon."

Germund ser på chefen. En gång i tiden var de nära vänner som hängde på krogen, letade damer och hade kul, numera är han aningen pompös. Frågan är om det är polismästaren som påverkat honom.

"Antingen tar du mitt körkort så sätter jag mig vid skrivbordet och utreder sommarstugeinbrott, eller så låter du mig avgöra."

Staffelmann skakar på huvudet. "Du spelar högt, och sånt går som regel åt helsike. Vad gäller båten så kom ihåg att jag inte kan styra över sjöpolisen..."

Germund känner hur han ledsnar på att sitta här och ta skit. "Var det därför du gormade?"

LÄSPROV

"Jag vill höra om liket ni hittade på Blidö, men först får du hämta fika, som tack för att jag täcker upp för ditt omogna arsel. Svart, inget socker. Vanligt kaffe, inget sånt där espresso."

En kvart senare har Germund gått igenom fyndet av kvinnan.

"Har du fått Jaernius rapport ännu", säger Staffelmann och byter ställning, antagligen för att lindra smärtan i benet.

Germund skakar på huvudet. "I morgon."

"Bra!"

Kaffekoppen är uppdrucken, så han tar vägen förbi automaten för att hämta mer. Vid den kromade rymdraket som ska föreställa stationens, eller snarare Ballatinos, kaffemaskin, står en av receptionisterna och trycker hysteriskt på alla knappar.

"Jag funderar på att ta hit en vanlig Melittabryggare för oss som vill ha vanligt kaffe, sånt där utan namn", säger hon.

"Det är den där knappen", säger Germund och pekar.

"Jag börjar lära mig nu. Men den ska visst bytas ut."

"Får vi en vanlig bryggare då?"

"Den här är tydligen för gammal", säger han och tecknar citat-tecken i luften. "Nu ska vi få hit en nyare från Ballatinos och hans onkels firma."

"Den ser inte utrangerad ut direkt", säger hon och tar sin kopp.

Just som hon ska gå vänder sig kvinnan, som han har för sig heter Tarja, mot Germund. "Jag hörde om det där kvinnomordet förresten. Jag känner igen det på något sätt."

Livräddningsstationens lilla skjul står med dörrarna vidöppna när Magnus Norrman parkerar sin gröna Landrover utanför. På asfalten framför den gistna gamla byggnaden ligger en bår. Ur sjukvårdsväskan sticker en flaskhals upp. Intrycket är att någon städar.

LÄSPROV

När han kommer in i övernattningsrummet tittar Allan Jansson upp från en loggbok och pekar på kaffebyggaren.

"Slå upp två koppar så går vi ut", säger Allan, reser sig och ställer loggboken i en hylla. Magnus noterar att det ligger rester av suddgummi på bordet.

I ögonvrån ser han hur Allan går ut på hamnplanen, slår sig ned på bänken och tar fram snusdosan.

"Ska du ha", säger han när Magnus sätter sig mitt emot honom.

Magnus skakar på huvudet. "Jag håller mig till kaffe, godis och glass på sommaren."

De blir sittande mitt emot varandra. Kaffet är hett, så Magnus sörplar. Allans ansikte är färat efter många år på sjön, men det är inte allt. Sedan Magnus arbetade här för en evighet sedan, innan han åkte ned till Västkusten, har något hänt. Ett drag av bekymmer. Visserligen har Allan Jansson alltid sett bekymrad ut, det blir väl värre när man passerat 60, men nu är det mer påtagligt än någonsin.

De sitter tysta på var sida om bordet en stund. Efter någon minut pekar Allan ut mot en båt som närmar sig.

"Det är Lisas gubbe", säger han. "Sveriges enda privata Stridsbåt 90. Han köpte den ny från varvet utanför Vimmerby, det var visst någon affär med Indien eller Pakistan som inte blev av."

Magnus nickar. Han gick i skola på Rådmansö samtidigt som Lisa men hon är fyra-fem år äldre. Det enda han vet om henne som vuxen, är att hon lär vara en styv navigatör, och att hon varit med i sjöräddningen i över tio år.

"Det var jävligt pinsamt det där med Stenhammar", säger Allan.

"Har du snackat med polisen", frågar Magnus.

"Nej för fan, det tänker jag inte göra", svarar Allan snabbt, lite för snabbt till och med. "Det är nog bäst för alla att vi håller käft."

Magnus ser förvånat på Allan. "Varför då? Jag har redan skrivit en rapport."

"Har du skickat den?", frågar Allan. Tonen är skarp.

Magnus skakar förvånat på huvudet.

LÄSPROV

"Bra. Då gör du inte det heller, riv den. Uppfattat?"

"I så fall måste du berätta varför", säger Magnus. "Det där hade ju kunnat sluta hur jävla..."

Allan höjer handen för att stoppa honom. "Jag har undersökt vad som hänt och det finns vissa omständigheter", säger han och skruvar på sig, som om han letar efter orden. "En av våra större bidragsgivare. Hans son hade... Hur ska jag säga det, lånat båten."

"Lånat?"

"Jag låg i maginfluensa mellan 14:e och 17:e april. Tre unga grabbar lånade Stenhammar vid tiotiden på lördagskvällen och drog över till Mariehamn. Efter att ha köpt öl och korv fortsatte de till Nynäshamn innan de vände tillbaka", säger Allan. "De lär ha varit tillbaka här runt åtta på morgonen."

"Vilka då", får Magnus ur sig, och känner hur förbannad han blir.

"Det ska varken du eller någon annan försöka ta reda på. En av pojkarnas farsor ringde igår. Han var rasande över vad som hänt, men krävde samtidigt att allt tystas ned. Grabben börjar läsa juridik i höst, och gubben var noga med att han inte får bli lidande resten av livet för sitt ungdomliga oförstånd. Han kommer att hjälpa till här, gratis, hela sommaren..."

"Men, måste inte..."

"Gör vi något mer av saken, förlorar vi stora bidrag. Över en miljon per år."

Magnus ser på Allan, försöker värdera vad han just hört. Någonstans inom sig börjar det trycka på. Till slut reser han sig, lägger nyckelknippan på bordet. "Tack då får det vara för mig. Jag lägger mig inte för att folk viftar med sedlar! Har aldrig gjort, kommer aldrig att göra! Jag skulle skämmas om jag var du!"

När Magnus ser sjöräddningsstationen försvinna i bakspeglens snurrar tankarna. Han har känt Allan sedan barnsben och alltid sett upp till honom. En man med principer som håller på regler. Dessutom en oerhört duktig skeppare. Med Allan skulle han kunna gå ut i alla sorters väder. Vad

LÄSPROV

får honom att vika ned sig som en krake? Så förbannat olikt honom.

När han närmar sig Gustens Kulle stannar han, tvekar en stund innan han kör ut på ett gärde, bort till en av de tre vildsvinsåtlar farsgubben håller ständigt välfyllda. I den fuktiga jorden är det gott om spår efter de knubbiga delikatesserna.

”Vad fan ska jag göra nu!”, säger han och öppnar irriterat sidorutan, luften är frisk och fylld av vårens tidiga dofter.

Att säga upp sig är kanske inte det smartaste han gjort, och Allans min var milt sagt besviken, men att krypa för någon med mycket pengar... Det skulle aldrig den Allan han växte upp med och beundrade gjort.

”Tänk om någon fått hjärtinfarkt på Gräskö, ramlat av en Finlandsbåt eller gått på grund och börjat sjunka ute vid Röder”, säger han upprört för sig själv.

Ju mer han tänker på det, desto mer förbannad blir han. Frågan är hur och var man anmäler? Polisen? Kustbevakningen? SSRS i Göteborg?

Ilskan sitter som en metkrok i hans inre, svider och vrider om.

Irriterat går han fram och sparkar på en jordkoka. Ett floff hörs när foten träffar lerklumpen. En stund står han och tittar, som om något skulle ligga dolt i skiten, men inte.

Vad har han för bevis att det som Allan berättade verkligen har hänt? Inte ett enda. Det enda som kan bevisas är att han själv gått till sjöss utan att ha kontrollerat att båten var sjöklar, inklusive att den var tankad. Gör han något, slår det tillbaka på honom själv... Utan bevis framstår han både som en idiot och en inkompetent skeppare.

Han suckar och går en lov bort till tornet där hans far brukar sitta och speja. Klövavtrycken efter vildsvinen runt träkonstruktionen visar att de vanligtvis så smarta grisarna inte fattat, att härifrån har kulorna kommit, som gjort att flera av deras släktingar mist livet.

På marken ligger två tomma patronhylsor. Farsans handladdade ammunition av kaliber 30-06.

LÄSPROV

Fyndet av hylsorna väcker något varmt inom honom. Han och gubben har hjälpts åt att handladda ammunition så länge han kan minnas. Vägt upp krut på krutvågen, beräknat kulbanor och haft kul. När han var liten satt han med på älgjakten, rådjursjakten, till och med sjöfågeljakten.

”Det var då”, utbrister han och känner hur ett obehag sköljer över honom. Att bli vuxen har inte givit många fördelar i hans liv. Visst, han får köra båt, kan kalla sig kapten, befälhavare på en rosig västkustbogserare... Inte direkt någon lyxkryssare. Sakta, med hängande huvud, går han tillbaka till bilen.

Precis som ljudet av den gamla Landroverns dörr ekat ut och han ska vrida om startnyckeln, ringer telefonen.

Han tittar på det okända numret.

Germund ser sig omkring i butiken. Leksaker från golv till tak. Mannen bakom disken ler igenkännande när han kommer ut från lagret och går fram till en annan kund. De känner varandra efter snart fem års idogt leksaksköpande, precis som gubben säkert känner de flesta föräldrar i Norrtälje med barn i leksaksåldern. Han måste tälja guld med kniv...

”Fem år sa du”, säger han insmickrande till Germund efter att ha luggat föregående kund på över tusen kronor för en My little Pony-gård.

”Ja, vad vill en femårig tjej ha i försenad födelsedagspresent.”

Leksakshandlaren ler och går bort till en hylla. ”Barn i den åldern brukar tycka om saker som låter. Det är mer en fråga om vad man som förälder står ut med”, säger han och ler inställsamt. ”Här har vi en talande docka. Eller kanske en synt med färdiga melodier. Här borta har vi en barnvariant på Playstation.”

Germund tittar på flickdrömmarna som pryder hyllorna, handlarens ord är desamma som i mars inför den riktiga födelsedagen, och lika skeptisk som då är han nu.

LÄSPROV

Den gemensamma faktorn för dagens leksaker, både till flickor och pojkar, verkar vara att allt numera är baserat på elektronik. Ljudliga saker som för oväsen och sedan glöms påslagna, med eviga batteribyten som resultat.

”Finns det ingenting som inte går på batteri?”

En kvart senare lämnar han leksaksaffären femtonhundra fattigare men med famnen full. Det blev en synth, en talande docka, ett pussel och sist men inte minst en samlingsbox med Astrid Lindgrens *Vi på Saltkråkan* på DVD.

Den sista egentligen mest för att ge Lovisa en känsla för skärgården inför sommarens dagar på Norrholmen och inte minst i den nya båten.

Han tänker tillbaka på häromdagen när han såg Sara i aktion där hon gick och inspekterade läns-pumpar, bottengenomföringar och motorns körjournal.

Självt koncentrerade han sig mest på skicket på mahogny- och teakdetaljerna, kände på dynorna.

Det var precis som alla fördomar om när ett par köper bil, fast tvärtom. När Viveka första gången berättade för honom om Saras nautiska kompetens kom det som en överraskning för honom. Först kände han sig väldigt snopen, men nu inser han att det är en fördel om de kan hjälpas åt att navigera. Dessutom kan han tryggt låta henne köra. Att hon behärskar det har han sett, inte minst hur elegant hon manövrerat Jannes jättebåt...

Han skrattar åt sina fördomar när han låser upp dörren. I kväll ska de berätta för Lovisa om båten. Kassarna med hennes presenter ställer han in bakom discjockeybåset i det diskotek han en gång i sin ungdom byggde i den gamla paradslägenhetens matsal.

En timme senare, efter en alldeles för lång lunchrast är han tillbaka på kontoret.

Just som han kommer in ringer Bengt Johansson, chefen på rättsmedicinska.

”Jag var ute på en villabrand och tittade på ett sängrökt lik när du ringde”, säger han retoriskt. ”Det var i alldeles för

LÄSPROV

dåligt skick för att fraktas hit. Du ville väl veta vad vi hittat på din tjej, antar jag.”

”Precis”, säger Germund och ser Bengt, en blek kopia av progrockaren Peps Person framför sig, med små runda glasögon, keps och långt råttfärgat hår.

”Halsen är avskuren, men det har väl inte ens du missat”, säger Bengt. ”I stort sätt hela halsartären och halsvenen är av, samma sak gäller luftstrupen. Den som gjort det här har haft ett väldigt vasst skärvapen. Kniv alltså, kanske till och med en rakkniv.”

”Kan inte han eller hon vara väldigt stark”, säger Germund. ”Styrka kan ju kompensera knivskärpa när man skär kött hemma...”

”Absolut rent teoretiskt. Men då blir snittytan inte lika snygg. En slö kniv lämnar en massa mikroskopiska ojämnheter efter sig, det här ser ut som om det vore skuret med skalpell.”

”Något annat”, säger Germund. Spår av våld eller så? Hudavskrap under naglarna eller annat som skulle kunna innehålla främmande DNA?”

”Dessvärre inte”, säger Bengt. ”Hörde du att jag drar till Thailand?”

”Vem är i tjänst då?”

”Anna täcker upp när jag drar!”

Germund lägger besviken på. Fan.

Svinhufvud sitter bakom skrivbordet i sitt kontor när han kommer in. Till skillnad från de flesta andra kvinnliga kollegors rum finns inte ett spår av pynt, blommor eller annat. Det ser ut som om hon packade upp sina flyttkartonger igår, trots att det är snart två månader sedan.

”Jag har kollat med teleoperatörerna”, säger hon när han kommer in. ”Det har inte ringts eller SMS:ats något från basstationerna i området, annat än från de telefoner som normalt sett uppehåller sig i området. I alla fall inte förrän vi kom dit med våra telefoner och datauppkopplingar.”

Germund lyfter ned ett par ridstövlar och slår sig ned i besöksstolen.

LÄSPROV

"Jag pratade med Bengt Johansson på rättsmedicinska", säger han.

"Du är en jävla diva som bara nöjer dig med honom", säger hon. "Om du inte låter de andra titta på dina lik lär de sig aldrig. Det finns en jätteduktig tjej där som heter Anna Olofsson och..."

"Sluta", avbryter han henne. "Ja, jag tar helst hjälp av Bengt, men den här gången var det inte jag som valde. Dessutom drar han till Thailand, då skulle tydligen din kompis täcka upp..."

Hon tittar irriterat på honom. "Min kompis Ella är hennes syster. Anna gick ut med toppbetyg, men efter två år får hon fortfarande bara karva i självdöda gamlingar", säger hon. "Det är chefens plikt att ge de unga chansen."

Germund ser på henne och skakar på huvudet innan han reser sig. "Jag är inte chef där, kom in till mig när du lugnat dig."

Rastlös tar han sin kopp bort till kaffemaskinen. Där står Ballatino med en tumstock i högsta hugget.

Germund konstaterar att han som vanligt är elegant i bakåtkammat hår, nystruken uniformsskjorta och jobbigt blanka skor. Hur orkar karln?

"Vi har fått in en ännu exklusivare modell. Den mest välbyggda espressomaskin som existerar faktiskt", säger Ballatino entusiastiskt. "Den har stått tre år i LO-borgen. Onkel Dino erbjöd dem en lägre hyra om de behöll den i ytterligare tre år, men de ville ha nytt och fräscht trots att den ser helt ny ut. Så jag tar hit den istället, inuti är den lika välbyggd och överdimensionerad som en bergsborr från Atlas Copco!"

"Bara det kommer kaffe ur den", säger Germund.

När han kommer tillbaka efter kaffesnacket kan han inte låta bli att fundera på Ballatino. Att han servat kaffemaskiner på fritiden har han hört, men att det var på riktigt, i ett riktigt företag har han aldrig reflekterat över. Tänk om man själv hade samma driv...

Tanken blir inte lång, efter någon minut rycks dörren upp. Till hans förvåning är det inte Svinhufvud.

LÄSPROV

"Du snackade med Tarja om Blidömordet", säger Staffelmänn. Han står lutad mot kryckan och grinar illa. "Hon har varit ned i arkivet och rotat."

"Bra", säger Germund trött. "Ska hon kanske ta över utredningen om du snor mitt körkort..?"

"Hon sa att hon hade för sig att hon kände igen det", säger Staffelmänn utan att kommentera hans sarkasmer.

"Det kan vara från någon tidning, Morden i Midsummer på tv eller vad som helst. Men tack, jag ska tänka på det", säger Germund och smuttar på Ballatinokaffet. Det är tveklöst väldigt gott.

"Så lätt kommer du inte undan", fräser Staffelmänn, haltar in och slår sig ned i Germunds besöksstol just som dörren öppnas ännu en gång.

"Jag trodde du var ensam", säger Svinhufvud dämpat.

"Kom in och sätt dig du också, vår receptionist är på väg att lösa mordet på Blidö enligt Staffelman", säger Germund spydigt och pekar på sin andra besöksstol.

"Vad jag just skulle säga är att Tarja tydligen nämnt för Askerfeldt att hon kände igen modus operandi. Kriminalinspektör Askerfeldt brydde sig inte, men Tarja var betydligt mer vaken och gick ned i arkivet och började rota. Och kan du gissa vad hon hittade", säger han och lägger handen på Svinhufvuds axel. "Jo ett liknande rånmord i Herräng för sex år sedan."

"Greps inte en ung kille ganska snart efter det", säger Svinhufvud. "Han fick ett rätt långt straff väl?"

"Det stämmer", säger Staffelmänn. "Jimmy Österman och han kommer från, håll i er, Blidö. Killen släpptes från Österåker i måndags. Samma dag Agnes Jonsson blev mördad."

Germund tittar på Staffelmänn. "Det var som fan", säger han. "Återfall samma dag han släpps. Vad går man på då?"

Han tittar på Svinhufvud. "Hör du, sätt på dig jackan", säger han. "Fixa ett par uniformer som följer med."

En timme senare rullar de på färjan vid Furusund.

"Det är en sak som jag inte riktigt får ihop", säger Svinhufvud. "Den som gjorde det här släpade ut liket och dumpade

LÄSPROV

det i sjön. Varför det? Borde han inte ha dragit så fort han snott pengarna och smyckena? Nu måste han ha blodat ner sig alldeles i onödan?"

Germund nickar.

Efter en stund fortsätter hon. "När det gäller Blidö-kvinnan, tror jag att gärningsmannen var någon hon kände."

"Varför det", säger Germund.

"Någon överrumplade henne och skar halsen av henne bakifrån. Man vänder knappast ryggen åt någon man inte känner igen. Hade han eller hon anfallit henne framifrån och sedan vänt henne för att komma åt att skära av halsen, borde det ha funnits tecken på strid."

Svinhufvud avbryts av att Germunds telefon ringer. På displayen ser han att det är Bengt Johansson igen.

"Vi, eller snarare jag, missade en sak", säger han. "Kvinnan ni skickade in från Blidö bar på en överraskning."

"Vad då för något", säger Germund. I ögonvrån ser han Svinhufvuds blick. "Ett ögonblick så ska jag sätta på högtalarfunktionen."

Efter några klick börjar det susa högt om telefonen. "Är du med Bengt", säger Germund. "Svinhufvud är också på plats"

"Hej", säger Bengt Johanssons mekaniska röst. "Jag hade inte en tanke på det, med tanke på att det är en äldre kvinna vi pratar om. Men min kollega Olofsson var alert. När hon undersökte kroppens underliv, såg hon att kvinnan hade sperma i vaginan."

"Är det Anna du pratar om", säger Svinhufvud.

"Anna Olofsson ja", säger Bengt Johansson. "Vi har skickat den på DNA-analys. Vår nya maskin kommer snart, då går det på ett par dagar."

"Bra", säger Germund just som färjan stannar vid färjeläget på Yxlan. "Du kanske ska ge det yngre gardet lite mer utrymme Bengt. Kollar du snusprillan också?"

"Ligger mycket i det, i alla fall om man ska tro min fru, och det ska man väl... Vi kollar snuset", säger han och lägger på.

LÄSPROV

Germund tittar på Svinhufvud när han startar, lägger i växeln och kör ombord på färjan. "Nöjd?"

Hon svarar inte, leendet säger mer än tusen ord.

En kvart senare har de passerat även färjan mellan Yxlan och Blidö, och sätter kurs mot Blidö kyrka. Det här är en väg han kan i sömnen.

"Mina förfäder ligger där", säger Germund när han svänger vänster mitt emot kyrkogården. "Det där låga röda huset var kyrkkrog en gång i tiden. Där fick gubbarna sig något starkt under västen innan de gick och satte sig på de hårda kyrkbänkarna."

"Jaha", muttrar Svinhufvud sömnigt. Uppenbart ointresserad.

Familjen Östermans hus ser nedgången ut. Tomten domineras av en stor vedtrave, en hög med ruttet virke, en gammal Ford och diverse skräp.

När de parkerar framför huset kommer en ung man i 25-årsåldern ut på trappan. Han är snaggad, muskulös och klädd i träningsoverall. Det som är konstigt är den halva mustaschen.

"Typisk kåkfarare. Det måste vara vår kille", säger Svinhufvud. "Tänk om han är beväpnad."

Mannen på trappan ser inte rädd ut. Snarare verkar han förbannad. Trots det visar han inget tecken på att vara på väg att smita.

"Jag antar att det är mig ni letar efter", säger han när Germund kliver ur den polismålade bilen. "Jag fattade att ni skulle komma! Jag höll på att raka mig", muttrar han, som en förklaring till den halva ansiktsprydnaden.

Germund tittar på honom. Han verkar störd av att de är här, men samtidigt påtagligt artig. Språket är välvårdat på ett sätt som inte går ihop med hans övriga uppenbarelse.

"Jag är oskyldig till det ni misstänker mig för", säger han med bestämd röst och ser på dem.

"Och vad är det vi misstänker dig för", säger Svinhufvud.

"Ni tror att jag haft ihjäl Agnes Jonsson, men det har jag inte."

LÄSPROV

"Du verkar välinformerad", säger Germund.

"Det här är landet, djungeltelegrafan mellan husen här ute är snabbare än internet. Var det något mer eller kan jag fortsätta raka mig."

"Var var du under måndagen", säger Germund. "Jag menar efter att du släpptes från Österåkersanstalten på morgonen."

"Du har tydligen lika dålig koll på läget som alla andra poliser i det här distriktet", säger Jimmy Österman med cynismerna drypande. Irritationen är tydlig. "Kvar i min cell."

"Det var du inte alls", säger Svinhufvud. Germund hör hur hennes tonläge klättrar. "Du släpptes på morgonen."

Jimmy Österman skakar på huvudet, nackmuskklerna är tydliga när han rör sig. Det här är inte en kille man leker med.

"Kolla", säger Jimmy och sätter sig på trappan.

Germund nickar till Svinhufvud. "Gör det."

Hon möter irriterat hans blick innan hon går åt sidan.

"Nu ringer hon fel personer", säger Jimmy Österman. "Helt säkert!"

"Varför tror du det?"

Jimmy Österman tittar på Germund. "Du är från öarna eller? Jag såg genom fönstret att du hittade hit direkt, det är det inte alla som gör."

Han kommenterar inte Germunds fråga, utan ser bara trött på honom. Blicken är densamma som en lärares som ser på en okunnig men självsäker elev. Det borde reta upp honom, men det är något med grabben i trappan. Han är inte vem som helst. Snarare en påtagligt intelligent ung man. Märkligt att en sån förfaller till rånmord.

"Kanske det", säger Germund samtidigt som Svinhufvud kommer tillbaka.

"Du släpptes klockan åtta den 19 april", säger hon självsäkert.

Jimmy skakar på huvudet och möter Germunds blick. "Är hon lika klantig när hon försöker lösa riktiga fall så tycker jag synd om dig."

LÄSPROV

Germund ser på Svinhufvud. Hon står tyst, men ilskan lyser ur hennes ögon.

"Du pratade med kontoristerna som berättade när det var planerat att jag skulle släppas", säger Jimmy Österman och skakar på huvudet. "Eller hur? Du kollade inte när jag verkligen gick därifrån. Gör om! Gör rätt! Ring och prata med vakten eller en plit som heter Nordström. På kontoret har de ingen koll."

Germund möter roat Svinhufvuds blick. Hon är uppenbarligen så irriterad, att hon helst skulle vilja puckla på killen. Men hon är tyst, och det är inte många som får henne att tystna. "Ring upp dem igen", säger han stilla.

"Så du påstår att du satt inne längre än nödvändigt, frivilligt", säger Germund när Svinhufvud gått runt hörnet. "

Jimmy Österman nickar.

"Varför då?"

"Maginfluensa i två dagar. I går tog jag bussen hit via Norrtälje busstation. Sedan dess har jag varit här."

"Kan någon bekräfta det?"

"Morsan, men hon var full som en gris när jag kom, Hon tog till flaskan när jag åkte in, trots att jag är oskyldig."

"Jag tittade på din akt idag", säger Germund. "Det såg ut att vara rätt gott om teknisk bevisning."

"Lite väl perfekt för min smak, men så långt tänker väl inte en konstapel. Nu blev en ny stackars kärring dräpt på vad som antagligen är samma sätt, samma dag jag skulle ha kommit ut. Är det inte konstigt?"

"Det stämmer, han var faktiskt kvar där", säger Svinhufvud som kommer runt hörnet. "Jag har talat både med Nordström och centralvakten."

En timme senare kör Germund på färjan vid Furusund. Huvudet är fullt av tankar. Många gånger har han hört dömda personer bedyra att de faktiskt är oskyldiga utan att tro dem. Den här gången kan han inte skaka av sig känslan att det för en gångs skull ligger något i snacket om att vara oskyldig.

"Vad ska man tro", säger Svinhufvud som om hon läste hans tankar. "Jimmy Österman. Psykopat, eller oskyldig?"

LÄSPROV

Rösten är skeptisk. Det hörs hur hon å ena sidan tvivlar, å andra sidan helst skulle vilja att Jimmy Österman är gärningsmannen.

"Vad var det Bengt sa om Agnes Jonsson?", säger han, mest retoriskt. "Att kvinnan antagligen överrumplats av mördaren. Antagligen var läget detsamma i Herräng. Varför skulle en kvinna som aldrig träffat Jimmy släppa in honom i sitt hem, vända ryggen till och ge honom fritt spelrum?"

"Inte ens jag skulle våga det", säger Svinhufvud. "Fast vi vet ju inte hur han såg ut när han tog livet av tanten i Herräng..."

"Det finns bilder på honom i akten. Han var inte lika biffig. Men han lär ha hållit på med någon sorts kampsport", säger Germund och pekar ut mot vattnet och räddningskryssaren som just passerar. Min farfar var med och jobbade på sjöräddningen."

När de rullar iland möts de av fem biffiga grabbar på motorcykel. I backspegeln ser Germund deras västar.

"Samma kroppsbyggnad", muttrar han. "Men tänkte du på blicken. Jimmy Östermans blick. Det där är en smart kille."

"Hur menar du", säger Svinhufvud medan Germund accelererar ut på bron över Eknöströmmen.

"Han har koll på läget. Det verkar vara en intelligent kille, mördare eller ej. Det som slår mig är om en så tillsynes smart kille samtidigt kan vara en så klantig mördare..? Sprida spår som en gödselspridare... Tveksamt!"

Svinhufvud säger ingenting, så Germund driver för ögonblicket inte frågan vidare.

"Hur mår Sara egentligen", säger Svinhufvud när de passerar Svartnöbron. "Hon har inte sett så pigg ut den senaste tiden."

Germund nickar, nästan tacksam för att Svinhufvud styr samtalet till deras privata sfär. "Hon jobbar som en galning", säger han. "Visste du att hon ska bli Creative Director eller något sånt på reklambyrån."

"Vad betyder det", säger Svinhufvud och tittar på honom.

"Ärligt talat har jag inte en aning. Men det låter fint."

LÄSPROV

De skrattar ett befriande skratt åt sin insnöade polisvärld, så långt från de trendiga jobben i Stockholms innerstad den ligger.

”Vad gör du på lördag förresten”, säger han när de närmar sig Norrtälje. ”Vill du gå på barnkalas? Vi har discoparty för de små, du har ju varit i mitt disco och dansat, beväpnad till och med.”

”Den här gången kommer jag utan pistol om du inte misslycker”, säger hon och skrattar.

Efter en snabb sväng på ICA ett par timmar senare kommer han hem. Viveka har rätt i att Sara sett blek ut. Förhoppningsvis ska hans försök till middag lyfta henne lite. Skamset inser han att hon stått för allt arbete i köksregionerna sedan de mer eller mindre flyttade ihop i hans lägenhet.

Han är ingen köksmästare, men till slut har han lyckats panera två stora schnitzlar och lägga upp dem med citronskiva, sardeller och kapris.

Timingen är perfekt. Just som han lyfter ut hasselbackspotatis och ställer allt på bordet, hör han nyckeln i dörren.

Raskt skyndar han sig dit och är redo för en kyss med klädhängaren i högsta hugg.

”Hej älskling”, säger Sara och ger honom en snabb kram.

När han hängt upp hennes kappan får hon syn på köksbordet.

”Har du gjort mat”, säger hon.

Till hans besvikelse är rösten inte särskilt glad. Tvärtom låter hon matt, men när deras blickar möts ler hon i alla fall. I ljuset från taklampan ser han hur rätt Viveka har, Sara är verkligen blek.

”Det ser jättegott ut”, säger hon och lägger en kall hand på hans kind.

Han hjälper henne chevalereskt med stolen och serverar Paulaner Weissbier, hennes favoritöl.

De blir sittande mitt emot varandra. Sara som brukar sprudla av liv säger inte mycket och petar bara i maten.

Till hans besvikelse äter de under tystnad.

LÄSPROV

När han ätit klart lägger även hon besticken åt sidan. Ler lite. "Jag måste få sova", säger hon.

Några minuter senare hör han hur hon stänger badrumsdörren och går in i sovrummet. Kvar på bordet står hennes nästan orörda ölglas och tallriken hon bara petat på.

Men en blandning av besvikelse och oro ställer han hennes mat i kylskåpet och dukar av.

Som en liten sparv ligger hon hopkrupen med håret över kudden. Själv känner han sig rastlös och går för att hämta en bok i hyllan i vardagsrummet. Han står en stund och väljer. Tittar bland deckarna. Agatha Christie, Simenon och Liza Marklund men bestämmer sig för att han får sin dos av mysterier på jobbet. Istället tar han fram en bok han ärvt av sin farbror.

Henry Askerfeldt hade i hemlighet börjat läsa till charkuterist när han drunknade bara tjugofem år gammal. Det var en av hans systrar som hittade den gamla boken om korytillverkning när de städade efter farfar. Ingen annan ville ha den, själv tyckte han den var alldeles för skruvad för att inte behålla i bokhyllan.

När han kryper ned i sängen vaknar Sara till och tittar på honom. "Jag orkar inte åka in till stan utan jobbar hemma imorgon", säger hon och vänder på sig.

Han lägger boken åt sidan och kryper nära. "Vet du, jag är orolig för att du är på väg rätt in i väggen. Till och med Viveka är orolig för dig."

Hon sträcker sig så att hon når att lägga sin hand på hans kind. Den är fortfarande kall.

"Jag ska prata med Karina och fråga om vi inte kan flytta Lovisas kalas dit i alla fall", säger han.

Kommentaren får Sara att sätta sig häftigt. "Aldrig, om jag så ska stupa ska vi ha kalas här på lördag! Det har jag och Lovisa bestämt."

Germund skakar på huvudet. "Du måste vara rädd om dig."

"Om du är rädd om mig är du här imorgon, prick elva", säger hon.

LÄSPROV

"För att?"

"Det får du se, nu måste jag sova!"

Det tar inte mer än någon minut innan hon somnar igen. Germund tittar på henne. Hon är blek, men i sanningens namn har han slagit det ifrån sig de senaste veckorna, ända tills Viveka sa det idag.

Han öppnar boken igen. Blir liggande med diverse korv-recept framför sig i någon timme, tills han somnar till receptet på tre hundra kilo prinskorv.

Magnus tittar ut genom bilrutan. Framför honom breder Vickningens parkering ut sig. I en timme har han suttit här nu. Funderat över vad Allan sa och det faktum att han själv blev så förbannad att han sa upp sig på stående fot. Blicken som avslöjade hur besviken Allan blev, och hur konstigt alltsamman har blivit.

Mest tänker han på samtalet som kom när han var ute i hagen vid vildsvinsäteln. Rösten kom från en vuxen man, på något sätt kände han igen den, eller så har han fel. Dialekten var lokal, men mannen talade påtagligt välvårdat, en fin karl. Budskapet är solklart, skvallrar du, råkar du illa ut.

Inte för att han blev rädd, men samtidigt finns det ju en massa galningar. Kunde grabbarna tjuvlåna en livräddningskryssare kanske de kan låna en älgstudsare, och då kan det bli obehagligt.

När han sen skulle ringa hem till farsan efter samtalet, slog han av misstag numret till Karl-Osborn, redaren i Hunnebo. "Ska du inte komma tillbaka, jag är kort på ytterligare en skeppare", utbrast han innan Magnus hann förklara att han bara ringt fel. Utan att tänka efter, tackade Magnus ja till att mot löneförhöjning komma tillbaka ytterligare ett år.

"Flyr jag nu, är det vad jag gör?", frågar han sig själv och ser bort mot korvkön. "Byter Vickningen mot Hunnebokiosken för andra gången..."

Från korvluckan kommer en fet raggare med en gigantisk hamburgare i näven. Antagligen en Super Star, 200 gram

LÄSPROV

kött med massor av klet. Magen på mannen, som är i lägre medelåldern, hänger ut under den svettgula T-shirten som en påse över jeanslinningen. Motvilligt känner Magnus igen honom, en gammal skolkamrat från gymnasiet.

Just som mannen passerar Magnus Landrover tar han en rejäl tugga som får en blandning av senap, ketchup, dressing och hackad gurka att sprida sig över det bleka ansiktet. I backspegeln ser Magnus hur han sätter sig i en nedsutten Chevrolet av obestämbär modell, varefter två rejäla rök-puffar från avgasrören antyder att motorn startats.

Conny, var det så han hette? Conny Persson. Eller var det Ronny. Magnus har svårt att komma ihåg namnet på denne, redan på den tiden, ytterst rundlagde tonåring med tomma vattniga ögon och Chevrolet som enda intresse.

När skolkamraten rullat iväg i sin pilsnerpråm till bil, försöker Magnus känna efter. Är han inte minsta hungrig? Att sitta i timmar och stirra på en korvkiosks parkering utan att köpa något, måste vara det främsta tecknet på dålig aptit. Men den här kvällen känner han inget sug. Varken mjukglass, bratwurst eller hamburgare lockar.

Så varför är jag här, funderar han. Kanske för att se andra människor, andra än högfärdiga morsan med sin fina bil, och farsgubben.

I ett halvår har han sett fram emot att komma hem till Roslagen. De lummiga vikarna där han växte upp. Båten, den gamla Nimbusen han ärvde, har han fått ha liggande hos kompisarna på Lagerviks båtvarv i flera år. Han har sett fram mot sjöräddningsuppdragen, spänningen ombord på Rescue Stenhammar. Det blir en viss kamratskap när man räddar liv i 30 knop istället för att stampa fram i knappt fyra med en hundra meter lång pråm hängande efter i en tross.

Nu är han snart tillbaka i det ettersalta vattnet. Det enda positiva är möjligen fisken. Den är utan tvekan bättre nere på kusten, som ortsborna säger. Krabban är pinfärsk, hummern likaså.

Det som irriterar honom är den som ringde och hotade. Är det Allan som ligger bakom? Knappast. Eller?

LÄSPROV

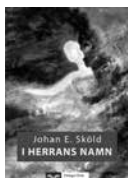
Klockan närmar sig tio. I kön vid korvluckan får han syn på Janne Bergman från Sjöräddningen. Han var ju med ute vid Tjärven häromdagen. Kanske kan han prata med honom?

Magnus suckar svagt, känner efter ordentligt. "En kokt med bröd ska väl i alla fall kunna slinka ned", mumlar han för sig själv och stiger ur bilen. "Hej Janne!"

LÄSPROV

UTGIVNING JOHAN E. SKÖLD

I serien om Norrtäljepoliserna Askerfeldt och Svinhuvud har utkommit:

En klassisk pusseldeckare där handlingen kretsar runt en exklusiv internatskola. Vi får här möta kriminalinspektör Germund Askerfeldt och polisassistent Viveka Svinhufud i deras första fall .

I Herrans Namn

Inbunden ISBN: 978-91-7497-006-7 (2012)

Pocket ISBN: 978-91-7553-017-8 (2013)

E-bok ISBN: 978-91-7553-039-0 (2013)

En kvinna stiger av färjan från Tyskland på väg till ett oklart mål men kommer aldrig fram. Vi får här återigen träffa poliserna från Norrtälje och det otal bifigurer som lyfter boken från att vara en deckare till ordfyrverkeri.

Kvinnan som inte fanns

Inbunden ISBN: 978-91-7497-031-9 (2013)

E-bok ISBN: 978-91-7553-095-6 (2013)

På väg hem efter att sambon Sara just träffat hans föräldrar för första gången, får kriminalinspektör Germund Askerfeldt en chock när plötsligt en grotesk varelse uppenbarar sig ur dimman framför bilen.

I Dimma dold

Inbunden ISBN: 978-91-7553-965-2 (2014)

E-bok ISBN: 978-91-1553-965-2 (2014)